

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

★ BU SAYI
5 Renkli
★ İLÂVELİ

Aklaka

- Düğünümüz ne zaman mı olacak?.. Dur hele, şu Kıbrıs işi halledilsin...
- Anlaşıldı, senin evlenmeğe niyetin yok!

(Yeni Ajans: 2076—89)

AKBABA

Yıl: 43 Cilt: 8 Sayı: 19 • Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ • 5 Mayıs 1965

Tevfik Fikret'in Çınarı!

TEVFİK Fikret'in Çınarını bilirsiniz: Hani, bir gün oğlu ile Topkapı'dan geçerken, meydana gördükleri Çınar.. Enli, boylu, vakur ağaç...

Büyük şairimiz onu ne güzel, ne canlı anlatmıştı: Altıyüz yıllık koca bir gövde.. Eğilmemiş, sarılmamış, başı göklerde, çevresindeki damlara, kubbelere yüksekten bakıyor...

Ama heybetli Çınar has-tadır. Dev vücudunda ne yeşil bir filiz vardır, ne taze bir yaprak.

Fikret sorar: Bu böğ-ründeki yara ne?.. Onu hangi hain balta, hangi gazaplı yıldırım açtı?.. Hangi kurt kemiriyor içini?..

Seni kim şimdi bağlayıp saracak?
Kim şifalar verip de kurtaracak?

Büyük şairimizi böyle-sine duygulandıran ihtiyaç Çınar'ı tanıdın, değil mi?.. O da sonunda açıklar zaten:

Söyle ey mustarip vatan, bildir,
Çektiğin hangi kanlı seyyiedir?

Büyük Çınar'ın bir kuru-muş dalı, Bosna - Her-sek'di. Kırılıp koptuğunu

benim yaştlarım çocuk gözlerle gördük... Bir dalı, Trablus'du. Yine bizim kuşak, bir fırtınada devrilip düştüğünü gördük... Sonra, asıl gövde ikiye bölündü: Dal dal, Selânikleri, Manastırları, Yanyaları, İşkodraları, Kosovaları ile koca Rumeli... Daha sonrası, İkinci Dünya Savaşının yıldırmaları ile, kanlar, ateşler içinde yanıp yok oluşu idi ihtiyar Çınar'ın...

Türkiye Cumhuriyeti, eski vatan toprağından fıskırmış yeni bir Çınar'dır. Onu, dişi ile, tırnağı ile doğuşenlerin kanı suladı. Onu, dulların, yavukluların, öksüzlerin göz yaşları yeşertti. Onu, Mustafa Kemal'in, yeryüzünde kurtuluş çağını açan dehası güneşlendirdi, büyüttü!

Şimdi, onuncu yıldönümünü hatırlıyorum bu körpe Çınar'ın: Yapraklarının yeşil gözleri, uzaklara, yarınlara, nasıl yaşama şevki içinde bakıyordu. Baştan başa bir kalkınış seferberliği içinde idi yeni Türkiye: İhtiyardan gence, kadından erkeğe, üniversiteden tarlaya kadar!

Günlerdir, haftalardır,

aylardır bu Çınar'a bakıyorum dolu dolu gözlerle.. Artık onun taze dallarını, nerde ise yapraklarını döktürecek bir bitkinlik sarkıtıyor: O genç, o sağlam gövdenin böğründe bir balta yarısı, bir yıldırım yanığı mı var?.. Yoksa Fikret'in Topkapı'daki Çınar'ını kemiren kurt mu girdi içine?..

Bir damla ışık, bir yudum sevinç, bir tutam güven bulmak için masamın üstündeki gazeteye bakıyorum. Büyük büyük harflerle, sütun sütun başlıklar dizilmiş birinci sayfaya:

«Konya'da İslâm Enstitüsü öğrencileri devlet tiyatrosunu bastılar!»

«Vergi geliri, umulandan bir milyar lira eksik çıktı!»

«Milletvekillerinin artan ödeneklerini karşılamak için bütçeye 40 milyon 813 bin lira kondu!»

Dudaklarımda, tanımadığım bir ses Tevfik Fikret'i hıçkırıyor:

Seni kim şimdi bağlayıp saracak?
Kim şifalar verip de kurtaracak?
Söyle ey mustarip vatan, bildir,
Çektiğin hangi kanlı seyyiedir?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Ermeniler!

DÜŞMAN uyumuyor. Sesini her taraftan işitiyoruz: Mektup olup Amerika üniversitelerinin posta kutularına giriyor. Makale olup Fransız gazetelerinde yayınlıyor. Afış olup Beyrut pazarlarının vitrinlerine asılıyor. Çığlık olup stadyumlarda çınıyor!

Biz, tembel bir tiksinti içinde, bu olayların seyircisiyiz sade... Ama vatandaşımız Ermeniler öyle değil. Onlar üzüntü içinde... Suçluların utancı da o suçsuz vatandaşlara düşüyor!

Hayır, üzülmeyinler... Onlar, sahnemizden mutbağımıza, mutbağımızdan musikimize, musikimizden kültür hayatımıza, devlet hayatımıza kadar yıllar yılı hizmet etmiş Türk vatandaşlarıdır.

Tiyatro tarihimiz Güllü Agop'suz, Minakyan'sız, Eliza Binemiceyan'sız, Kınar'sız yazılamaz. Bimen Sen'in besteleri hâlâ radyolarımızın programlarında... Şemseddin Sami'nin elimizden düşmeyen lügatları Mihran Efendinin himmeti. Tefeyyüz Kütüphanesi, Cihan Kütüphanesi, Zaman Kütüphanesi, Gayret Kütüphanesi, İnkılâp Kütüphanesi, fikir dünyamıza, san'at dünyamıza ömürleri boyunca hizmet etmiş Ermeni vatandaşlarımızdır.

Hocalarımız arasında adlarını minnetle andığımız öğretmenler saymakla bitmez.

Büyük Türk düşünürü Ziya Gökalp: «Ermeniler, ırkan Kürttür. Kürtlerse Türklüğün bir dalıdır» derdi.

Yaşayışları ile, düşünceleri ile, eğlenişleri ile Gökalp'ı doğrulamıyorlar mı?

Hele Taksim meydanındaki Atatürk anıtına koydukları çelenge yazılmış satırlar, göz yaşartıcı güzelliğini ancak sıcak bir kalpten, bir Türk kalbinden alabilir.

Bu çelengin yüzbinlerce fotoğrafını, o satırların İngilizceye, Fransızcaya, Almancaya yüzbinlerce çevirisini yabancı dünyalara yaymak için ne bekliyoruz acaba?

Düşman uyumuyor... Sen ne zaman uyanacaksın ey Tanıtma Bakanlığı!

Bizde politika!

Papipos Millî Dâvâ!

AYIZNESİN

ABİCİM, bunu başka birisi anlatsa, vallahi ben de inanmazdım, inanılacak gibi değil ki... Ama gözlerimle gördüm abicim.

O büyük grev patlayınca, bizim gazetenin genel yayın müdürü:

— Aman Sosyal Hasan kardeşim, dedi, kuş ol uç grevçilerin yanına!

Çalıştığım gazete, satışızsızlık yüzünden nerdeyse batmak üzereyken, birdenbire sosyal gazete olmak zorunda kalmıştı. Gazetenin sosyal olmasını isteyenlerin başında da ben olduğum için arkadaşlar bana Sosyal Hasan demeye başlamışlardı.

Patronumuz, gazetenin sosyal olmasına karşıydı. Ama gazeteyi batırmaktansa:

— N'apalım, denize düşen yılanı sarılır... deyip, gazetesinin sosyal olmasına boyun eğmişti.

Sosyal oluşun daha ikinci haftasında gazetenin satışı onbin birden artınca, patron buna çok sevindiği için, her sabah gelince arkadaşlara:

— Çocuklar, gazeteyi biraz daha sosyal yapamaz mısınız? demeye başlamıştı.

Ordaki taşra muhabirinden gelen ilk telefon haberlerine göre, grevçilerden ikisi öldürülmüş, birkaçı da yaralanmıştı.

Hemen çıktım yola, onyedi saat sonra grev yerindeydim. Şehir, ana-baba günü, herkeste bir şaşkınlık, bir telaş... «İşçiler ya şehre inip evleri basarlarsa...» diye söylentiler doluyor ortalıkta.

Grev bölgesini ve grevçileri candaşlar, polisler kuşatmışlar. Ankara'dan önemli politikacılar da gelmişler ama, öyle bir dehşet, korku havası sarmış ki ortalığı, hiçbir grevçilerin yanlarına değil, yakınlarına bile sokulamyorlar. Dahası, candaşlar bile grevçilere sokulmuyor, uzakta duruyorlar.

Grevçiler, candaş kordonunu yarıp şehri basarlarsa, kendileri de işçi sanılsın diye kimi zenginler üstlerine eski elbise, ayakkabılarına yırtık ayakkabı giymişler, diye de bir söylenti var. Sözde, eskicilerde o gün eski elbise, eski ayakkabı kalmamış, hepsi satılmış da yırtık yırtık bir pantolon, bir yeni paltodan daha pahalıya gitmiş.

Ortalıkta söylentiler doluyor:

— İşçiler öyle azmışlar ki, artık söz dinleyecek, anlayacak gibi değil...

— Hırslarından kazma, kürek saplarını kırıyorlarmış, kendi elbiselerini parçalıyorlarmış... Benim söylentilerden anladığıma göre abicim, öğüt vermek, yatıştırma için dışardan biri aralarına girecek olsa, grevçiler adamcağızı paramparça edip parçasını bile bırakmayacaklar. Ne var ki, grevçiler de candaş kordonunu yarmaya cesaret edemiyorlar. Candaşların ellerinde tüfek, grevçilerin ellerinde kazma, kürek, karşından birbirlerine bakıp duruyorlar.

Bir ara vali, pek işçilere sokulamadı da, candaş kordonunun arkasından:

— Evlatlarım, yavrularım... Arkadaşlar... Hemşeriler... Yurttaşlarım... diyecek oldu, öyle bir kızgın homurtu uğuldadı ki, valinin sözlerini hoparlörün deliğine tıkayıp valiyi susturdular.

Ankara'dan gelenlerden biri de bunu denedi. Arkasında yirmiye yakın insanla candaşların arasına, gıllımsiyerek grevçilere doğru yaklaşıyordu ki, bir ara başka yana bakmış olacağı, bir de ne göreyim, hepsi birden tabanları yağlamış apartopar dönüyorlar.

Bu son başarısız denemeden son-

ra, hiç kimse grevçilerin yanına gitmeye yüreklemedi.

Sonra abicim, akşam oldu, biz otele çekildik. Ama herkes tetikte... Hattâ bir ara bir gürültü oldu da, otel görevlilerinden biri elindeki tenekeyi merdivenden düşürmüştü, sanki deprem olmuş gibi, pijamalı adamlar gözleri korkudan fal taşı gibi açılmış, odalarından dışarı uğradılar. Gece, kulağımız kırışte, otele salonunda oturmuş konuşuyoruz. Ordaki politikacıların birine, kan dökülmesinden duyduğum üzüntüyü anlattım.

— Evet, dedi, biz genel olarak kan dökülmesine alışık insanlar değiliz. Bizde insanların hayatlarında yalnız bir kere kanları dökülür.

Bu sözüne pek şaşıtım için:

— Bizim kan döküğümüzü hiç bilmiyordum... dedim.

— Nasıl olur, bizde kadın olsun, erkek olsun, her insanın hayatında bir kere mutlaka kanı dökülür: Erkekler sünnet olurken, kadınlar da ilk evlilik gecesinde...

Biz böyle saçmasapan konuşup dururken, Ankara'dan telefonla bildirmişler, yarın sabah Sait Küplü Bey gelecekmış...

Abicim, korkmadım dersem yalan... Sabaha kadar korkulu rüyaları gördüm. Rüyamda grevçiler beni yakalıyorlar, parçalamaya başlıyorlar. «Bana Sosyal Hasan der-

ler. Ben de sizdenim. Kıymayın bana!..» diye yalvarıyorsam da, «Ulan senin sosyalinden mosyalinden...» deyip kazmanın sapını ş'apıyorlar... Rüya bu ya abicim, benim bedenimi parça parça etmeye başladılar. Parçalanma sırası en önemli yerime gelince «Bari orası kalsın...» diye yalvarırken korkuyla uyanıverdim, bir de baktım, can korkusuyla piring karyolamın borusuna öyle yapışmışım ki, topuzunu koparmışım, elimde kalmış...

Neyse abicim, sabahı ettik. Sabahleyin Sait Küplü Bey, yanında daha iki kişi, kırmızı plâkalı özel arabasıyla Ankara'dan geldi. Doğruca otele indi. Validen ve öbür ilgililerden durum raporunu aldı.

— Durum gittikçe daha büyük tehlike arz ediyor beyfendi...

Sait Küplü beye anlattıklarından, ben de grevin nedenini öğrenmiş oldum. Gündelikleri ortalama sekiz lira olan işçiler, istedikleri yüzde on zam, seksen kuruş verilmediği için kanunsuz olarak greve kalkmışlar.

Sait Küplü Bey:

— Adamlar haklı, dedi, bu zamanda on lirayla, yirmi lirayla insan yaşayabilir mi?

Sait Küplü Bey de benim gibi sosyal olduğu için çok sevindim. Arkadan:

— On lira, yirmi lira gündelik

insan yaşayamaz ama, dedi, ne yapalım, zam yapmak inkanımız da yok...

— Sonra efendim, bir de bir öğün sıcak yemek istiyorlar.

— E hakları... Tabil isterler... Ama elden ne gelir, veremeyiz ki...

— Bir de beyfendi şey istiyorlar... Sait Küplü Bey birden kızıp parladı:

— Yooo, dedi, bu kadarı da çok ama... Haklı dedik diye, istedikçe istiyorlar!

Ordan biri:

— Bu işçi milleti böyledir Beyfendi, dedi, bunlar doymaz, siz verdikçe onlar daha ister...

— Sonu gelmez ki bunun...

— Onun için beyfendi, baştan verilmiyecek istedikleri...

— Bir alışlarsa...

Sait Küplü Bey:

— Ben gidip yanlarına konuşayım kendileriyle bir kere, dedi.

— Aman Beyfendi... Aman! Katliyen olmaz... Bunların gözü dönmüş... Allah korusun...

— Bana hiçbir şey yapamazlar...

Önemeye çalıştılar ama, olmadı.

«Ok sevdim bu Sait Küplü Beyi abicim, adanın altı okka kulağı var... Neyse abicim, gidiyoruz grev yerine, epiy de uzak... Yolda giderken konuşuyorlar:

— Yahu, göndermeyelim... Bunlar laf anlayacak gibi değil...

— Nasıl tutalım birader, gidiyor işte...

— Vallahi rehine olarak alırlar.

— Rehine alsalar yine iyi, paramparça ederler...

Konuşanlardan birisi:

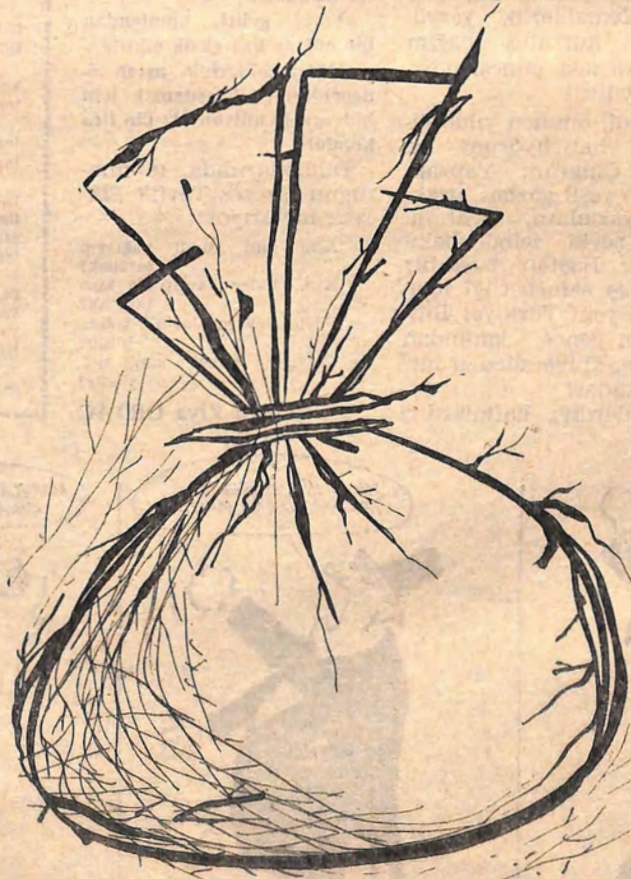
— Siz bu Sait Küplü Beyi iyi tanımıyorsunuz, dedi, o kadar tesirli konuşur ki karşısındakini ipnotize eder. Onun için ona hiçbir şey yapamazlar.

— Evet, gayetle tesirli konuşur, ben de bilirim ama, karşısındakiler laf anlat takımından değil ki...

— Anlatır o! Çünkü adamına göre konuşur. İsterse karşısındakini uyutur bile. Ben görmedim ama, duydum. Avukatlığı zamanında bir kere, öyle bi uyutucu şekilde konuşmuş ki, hâkimleri, savcıyı, candaşmayı uyutup, müvekkili olan sanığı elinden tutup mahkeme salonundan çıkarmış. Böyle kudretli konuşur!

— Anlatamıyoruz ki... Evet konuşur. Ama valiyi filân nasıl kovaladıklarını gördünüz işte... Adam «yavrularım...» dan başka ne demişti? Vallahi bir cinayet olacak...

— Hitabet kudreti başka şey birader... Bir keresinde de ne yaptı biliyor musunuz? Bir haber geldi: Üniversiteler ayaklanmış... Hangi sebeptendi unuttum. Hükûmetten bişey istiyorlarmış... Polis başede-mez olmuş. Hemen bu Sait Küplü Beyi gönderdiler. Sait Küplü Bey üniversiteleri toplayıp, beyim, tam ikibuçuk saat konuştu. Orada olup da görecektiniz. Polisin bile başede-mediği gençler kuzu oldular, kuzu... Sonunda bir alkış, bir alkış... Hepsi dağıldı. Ben de gençlerin aralarına katıldım vazife icabı ki, neler konuştuğunu anlıyayım diye. Gençler neden sonra ayrılmışlardı, birbirlerine: «Yahu, bu adam bize neler anlattı?» diye merakla soruyorlar, ama hiçbir kendilerine neler anlatılmış olduğunu bilmiyordu. Beyim, siz şu hitabet kudretine bakın, adam ikibuçuk saat konuşuyor

— Ali Sami Yen stadında çatlaklar varmış... —

ÇATLAKLAR!..

Seni Balıoğlu

da, neler dediğini hiç kimse anlamadan yine de dinliyor!

— Bu da bir Allah vergisi!... Arabalarla, candarma kordonuna geldik. Sait Küplü Bey kordondan içeri dalınca, baktılar ki iş iyice ciddi, yalvarmaya başladılar: — Aman beyendi, ne olur gitmeyin...

Doğrusunu söyleyeyim abicim, ben en arkadan gidiyorum. Çünkü rüyamı da gördüğümünden çok korkuyorum.

Sait Bey önde, arkasında kimse yok, onun arkasında kimse yok, daha arkada kimse yok, en arkadaki kimse yokun on adım kadar arkasından candarmalar gidiyor. Daha arkada da başkaları... Ben en arkada, yan yan gidiyorum ki, kaçmak gerekince kolay olsun, birden geriye dönünce kapaklanmıyayım...

Sait Küplü Bey gidiyor, grevçiler de ağır ağır ona doğru geliyor. Abicim tıpkı korku filmlerinde olduğu gibi... Grevçilerin gözleri dönmüş, zavallı Sait Küplü Beye ha saldırdı, ha saldırıacaklar... Derken abicim, ben bir ses duydum:

— Papipos!.. İlkın anlayamadım da, sonradan tekrarlanınca anladım:

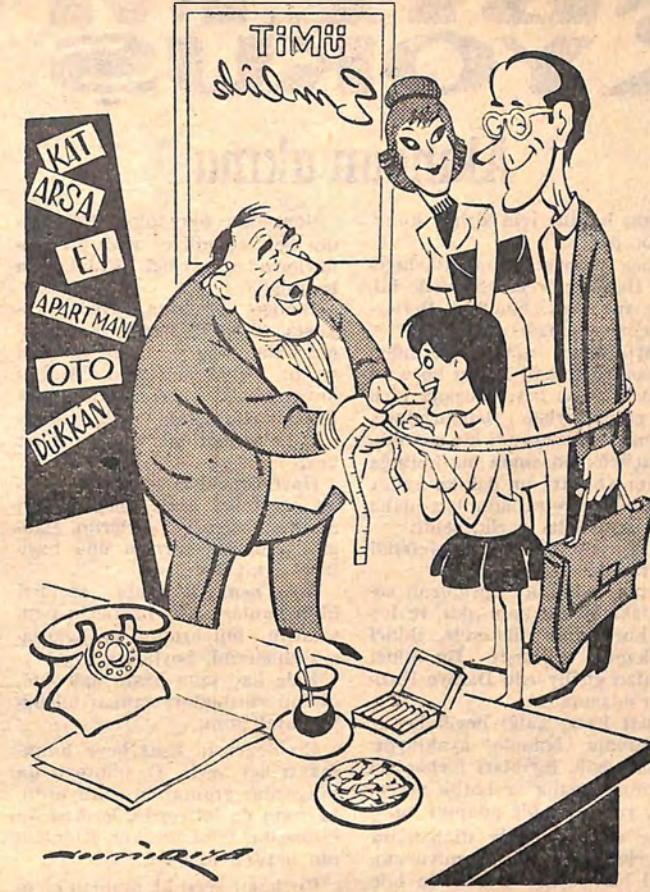
— Papipos... Papipos... Yahu, bu sesler kimden çıkıyor diye bakıp dururken bir de baktım, «Papipos...» diyen Sait Küplü Bey değil mi?

Abicim, dedim ya, başka biri anlatsa, vallahi inanmam, ama gözümle gördüm, kulağımla duydum. Sait Küplü Bey:

— Papipos... Papipos... diye diye grevçilerin üzerlerine yürümekte. Grevçilerse, her ne demeye geliyorsa, Papipos lafını duyunca, oldukları yerde kalakaldılar. Sait Küplü Bey, sanki bir dua okur gibi, sürekli Papipos diye diye bunların ta önlerine geldi, yüksekçe bir tülmeğin üstüne çıktı. Kimse de ses yok, soluklar kesilmiş, herkes şaşırmış, ne olacak diye merakla bekliyor.

Sait Küplü Bey grevçilere: — İşçi kardeşlerim! Papipos milli davamızın önemini bilmekeşiniz! Buna inanıyorum... diye söze başladı.

Grevçiler suspus duruyorlar. — Sevgili işçi kardeşlerim! Papipos milli davamızla son derecede meşgul bulunduğumuz bir sırada, burda işçilerin grev yaptıklarını duyunca, inanmadım. «Hayır olmaz. Biz burda Papipos milli davamızla uğraşırken, bizim işçilerimiz grev yapamazlar, yapmamışlardır» dedim. İşte, ne kadar haklı oldu-

Komisyöncü — Bir metre iki santim... Tam size göre bir odam var!

ğumu burda görüyorum.

Sait Küplü Bey'i dinleyen işçilerin, başları önlerine eğilmişti.

— Sevgili işçi kardeşlerim! Gündeliklerinizin yüzde on arttırılmasını istiyormuşsunuz. Azdır... Yüzde on azdır, olmaz, olamaz. Yüzde yirmi zam da, yüzde elli, yüzde yüz zam da azdır. Fakat burda bir nokta var ki, o da şudur arkadaşlarım: Papipos milli davamızın en buhranlı bir devresine girdiğimiz bu günlerde... Her zamandan daha çok birlik ve beraberlik içinde olmalıyız.

Grevçilerin ellerinden kazmalar, kürekler yere düşmüştü.

— Sevgili işçi kardeşlerim! Duyduğuma göre, her gün, bir öğün sıcak bir kap yemek istiyormuşsunuz. Ne demek? Bir kap olur mu hiç? İki kap da, üç kap da, beş kap da hakkınızdır. Niçin bir öğün? Üç öğün yemek yiyeceksiniz. Bilmem doğru mu, bana gelen habere göre, sıcak yemek istiyormuşsunuz? Niçin sıcak yemek? Siz hiç zeytinyağı yemiyecek misiniz? Zeytinyağlılar soğuk yenir. Hem sıcak, hem soğuk, hem ılık yemekler hakkınızdır. Ama

ben, Papipos milli davamızın hepimizden azamî fedakarlık istediği bir zamanda, yemek içmek gibi bir takım isteklerde bulunacağımıza inanmıyorum. Çünkü... Çünkü... Çünkü, Papipos milli davamızın halî, ancak sizlerin fedakarlığınızla olacaktır işçi arkadaşlarım...

Grevçilerin omuzları çökmüş, belleri bükülmüştü.

— Asıl işçilerimiz! İşçi kardeşlerim! Sizler de insan gibi yaşamak istiyormuşsunuz. Bu haklı isteğinize kim karşı koyabilir? Sizin durumunuzu yakından biliyoruz. Vicdanlarımız sızlamaktadır. Bir hal yolu bulmaya çalıştığımız Papipos milli davamızı ele almış bulunduğumuz bu sırada her zamandan çok sizlerin desteğinize muhtacız.

Sait Küplü Bey konuşmasında, sık sık söze «İşçi kardeşlerim!» diye başlarken, bir seferinde yine:

— İşçi kardeşlerim! diye bağırınca, grevçilerden biri de ona:

— Efendim! diye seslendi.

Bundan başka hiçbir teknik ve taktik âzra olmadı. «Efendim» diyen bozguncuyu da işçiler hemen kargatulumba edip, döverek sallayıp götürdüler.

Sait Küplü Bey sözlerini, işçilerin coşkun alkışları arasında bitirdi. Sonunda işçiler:

— Yaşasın Papipos! diye bağırarak, Sait Küplü Bey'i sırtlarına aldılar. İşte o zaman beni bir korku aldı. Çünkü, işçilerin sırtlarına alma numarasıyla Sait Küplü Beyi kaçıracaklarını, rehine tutacaklarını sanmıştım. Ama öyle olmadı. Omuzlar üstündeki Sait Küplü Bey:

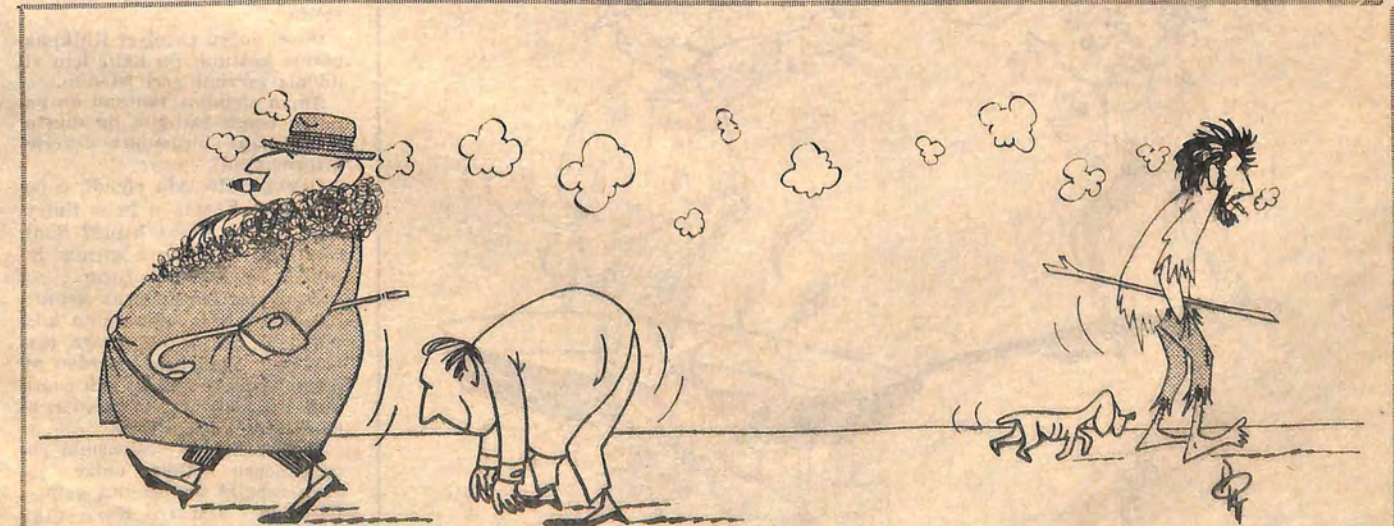
— İşçi kardeşlerim, dedi. Papipos milli davamızın bu en buhranlı günlerinde rahat çalışabilmemiz için, hepinizin işbaşı yapıp, eskisinden daha çok, daha verimli çalışacağınızı biliyorum...

İşçiler, yerlere bırakılmış kazmalarını, küreklerini alıp, büyük bir sessizlik içinde işlerine doğru çekilip gittiler. Ama candarmalarla polisler oradaydı.

Otomobillere binildi. Otele döndük. Vah, Sait Küplü Bey'in öğle yemeğine kalması için çok rica ettiyse de, Sait Küplü Bey, başka bir yerde de işçilerin greve kalktıklarını, oraya gidip grevi yatıştıracağını söyleyerek, ricaları üzüle üzüle reddetti, yemeğe kalamadı. Arkadaşlarıyla arabasına binip uzaklaştı.

Abicim, ben böyle şey görmedim, inanılır gibi değil... Adam «Papipos, Papipos...» diye diye, onca kızgın işçiyi yatıştırdı, şaşım kaldım.

Aziz NESİN

Yazısız

BİZİM YOKUŞ

Akından akına

BİZİM düşünce hayatımızda, sanat hayatımızda, sosyal hayatımızda Türk Ocakları bir çağ açmıştır. Orada şiir günleri, tartışma günleri yapıldık. Yeni kuşak, yazdıklarını orada birbirine okurdu. Ziya Gökalp, Almet Ağaoğlu, Hamdullah Suphi, Yahya Kemal orada konuşurlardı ve Türk kızı orada sahneye çıktı ilk defa. Bu, Fuat Köprülü'nün kardeş çocuğu idi sanırım. Mavi gözlü, mine çiçeği bir güzel, hâlâ yılların kat kat sisleri arkasından bana bakıyor şimdi. Halide Edip hanımın Kenan Çobanlarında rol almıştı bu genç kız...

Toplantıların birinde, Celâl Sahir, Enver Paşa'dan bir mesaj getirdi bize: Orhan Seyfi'ye, Enis Behiç'e, bana... Harbiye Nazırı, savaş şiirleri istiyordu genç ozanlardan...

Kalemim, birkaç ay içinde cephe cephe dolaştı: Karlı dağlardan, susuz çöllere kadar.

Hepsini, güzel bir deftere, özene özene yazdım, üstüne de, adını oturttum: Akından Akına.

Gece bastı... Ova sanki bir karazından, Tiftiyordu yer, gök adımların hızından!

Akından Akına böyle başlıyordu...

Bir hafta sonra, Celâl Sahir: — Dahiliye nezareti mühürdarı Fuat bey'i gidip görünüz, kita-

bınızın baskısı için sizinle konuşacak, dedi.

Koca Osmanlı İmparatorluğunun Dahiliye Nezareti nerde idi, bilir misiniz?.. Şimdiki Defterdarlığın sığmadığı binada!

Darülfünun müderrislerinden Manastır İsmail Hakkı hocanın oğluydu Fuat bey. İnsana gizli bir gülümseyişle bakan, ince, kalem efendisi yapılı bir adamdı.

Küçük odasında bir koltuğa iliştim. O, gitti, on dakika kadar kayboldu. Sonra adınırlı daha hızlı, sesi daha nazik, geldi:

— Buyrunuz, nazır beyefendi sizi tanımak istiyorlar.

Geniş, aydınlık koridorun sonundaki büyük kapı, dar ve loş bir koridorun üstünde, ikinci bir kapıya açılmıştı. Bu ikinci kapıdan giriliyordu Dahiliye Nazırının odasına...

Talât Paşa, Talât beydi henüz pencerenin önünde ayaktaydı: Ablak yüzlü, bıyıklı birkaç tel ağarmış, insana rahatlık veren, tatlı, yumuşak bir adamdı bu.

Bir uğultu içinde dinlediğim sözlerini, şimdi hatırlıyorum. Nasıl hatırlayım? Dinlerken bile duymamıştım!

Odada bir başka adam daha vardı: Uzun boylu, son derece saygılı bir adam. Ellerini, bütün düğmeleri iliklenmiş ceketinin önünde kavuşturmuş, emir bekliyordu âdeta...

Talât bey, omuzumu okşıyorak:

— Kitabınızın basılması için ne lâzımsa Efdalâddin bey yapacak, dedi.

Sonradan öğrendim: Efdalâddin bey, dahiliye nezareti müdürlerinden, tarihçi Efdalâddin beymiş.

Hemen oracıkta, Bizim Yokuşta, şimdiki Varlık Yayınevinin bulunduğu yerde bir matbaa vardı: Hilâl matbaası. Doğru oraya gittik. Matbaanın sahibi Esat beydi. Kısa boylu, tıknaz şık, konuşkan bir adamdı Esat bey.

Harf örnekleri gösterdiler bana... Hangi harfi beğenirsem onunla dizilecekti şiirlerim. Hangi kâğıdı beğenirsem ona basılacaktı kitabım...

Ama ben, hepsinin acemisi idim bunların. Ne harflerin puntolarını biliyordum, ne kâğıtların cinslerini, boylarını...

Hele kaç tane bastırmak isteğimi sordukları zaman büsbütün afalladım.

En doğrusu, Esat beye bırakmaktı her şeyi. O, puntoyu da biliyordu, gramaşı da biliyordu, kartonu da biliyordu, baskıyı da biliyordu. Beni bırakın, Efdalâddin beyden bile iyi...

Bir kâğıt seçti ki, amman efendim aman, kaymağı sütle yoğun yufka yufka açmışlar sanki... Şimdi, masamın üstünde yolların sararttığı bir «Akından Akına» var, kâğıdına, mürekkebine, kartonuna imrenerek, şiirlerine iğrenerek bakıyorum!

Kitap onbin tane basılacaktı. Onbin kitap!.. Az mıydı? Çok muydu?.. Bilmiyordum hiç.

Tashihiye siz mi bakacaksınız? Dedikleri zaman bir daha

afalladım... Matbaanın şakrak sahibi, bunu da kolayca halletti-verdi:

— Bizim musahhah yapar.. Siz, makine provasına bakarsınız. Sokağa çıktığım zaman ayaklarım bir çift kanattı!

Kitabımın dizilmesi, basılması, kapak geçmesi bir ay sürmedi galiba... Bir gün, üstüste yığılmış paketleri göstererek:

— Buyrunuz, dediler, hepsi hazır!

Üzerime bir çığ yıkılmıştı sanki... Ne yapacaktım bunları ben?.. Nereye kaldıracaktım? Nereye götürecektim?

Önce, birkaç tane aldım, dostlar için, arkadaşlar için ve üstadlar için: Ziya Gökalp'e, Rıza Tevfik'e, Abdullah Cevdet'e, Celâl Sahir'e, Hamdullah Suphi'ye, Orhan Seyfi'ye, Enis Behiç'e... Ve bir tane de Dahiliye Nazırı Talât Beyefendiye.

Haaa, daha önemlisi var: Bir tane de bizim Malûmat Mecmuasına!

Malûmat'ı Cemiyet Kütüphanesi çıkarıyordu: Hacı Hüseyin ve Kasım efendiler. Ama, bu konuda söz sahibi daha çok iki kişiydi: Süleyman Tevfik baba ile Sudi bey.

Şiirlerime her hafta bir meci diye verenler, Akından Akına'ya hiç de alıcı görünmediler: Önce, yüz para çıktı. Sonra, kitabı aranacak kadar isim yapmış bir şair değildim. Satılmazdı kolay kolay... Ama beni kırmayacaklardı. Alacaklardı hatırım için...

Oturdular, düşündüler, fısıldaştılar ve yirmi lira verdiler, ikiyüz elli liralık kitaba...

On paraya bile gelmiyordu tanesi!

Yine de içimde bir sevinç vardı bu alış verişten sonra, acımsı bir sevinç: Yarın, camekânlarda sıralanmış görecektim ilk eserimi: Akından Akına, Akından Akına, Akından Akına!.. Yusuf Ziya, Yusuf Ziya, Yusuf Ziya!..

Aradan ya iki gün geçmişti, ya üç gün. Harbiye Nezaretinden aldığım bir mektup karşısında şaşırđım kaldım:

Kahraman askerlerimiz için yazdığım şiirlere Başkumandanlık adına teşekkür ediliyor ve kitabımın, cepheelerde dağıtılmak üzere satın alınacağı bildiriliyordu...

Önce, doğru Cemiyet Kütüphanesine koştum: Şu hatır için aldıkları eserimi geri istedim...

Aman efendim, tanesini on paradan ucuza sattığım bu müşterisiz kitap birdenbire değerlenirmez mi?

O nazik Hüseyin efendi, o çelebi Hacı Kasım, o baba Süleyman Tevfik, o saz benizli Südi, servetleri tehlikeye girmiş insanlar oluverdiler anıszın...

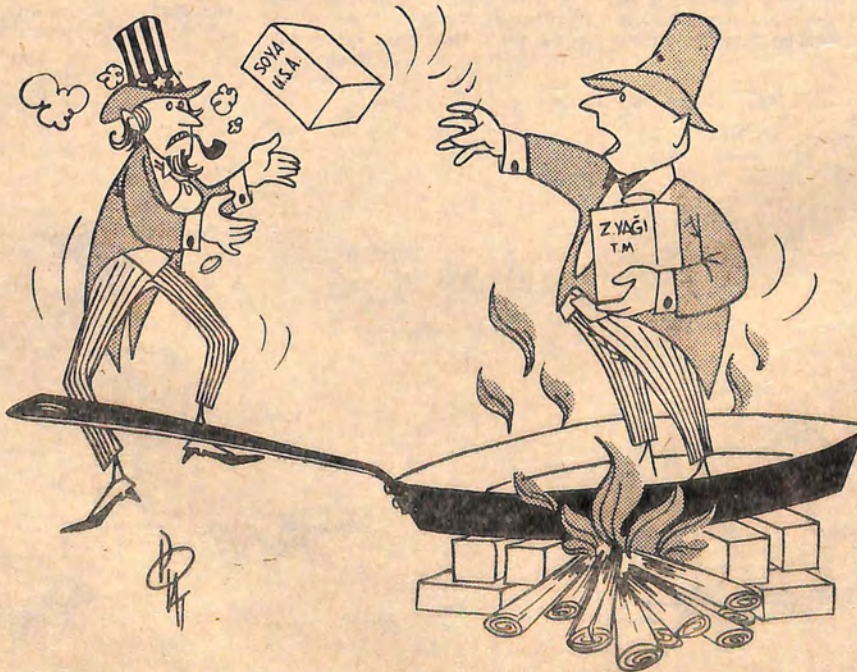
Sonunda, hepsi biraz somurtuk, haksızlığa uğramanın küskünlüğü içinde elli liraya razı oldular... Yani ben onlardan aldığım yirmi liraya, üç gün sonra otuz lira eklemiş ve kitaplarımı hamallara yüklemiştim!

Birinci Dünya Savaşının ilk vurguncusu galiba onlar, ilk harp zengini de bendim galiba: Cebimde, Harbiye Nezaretinin çifte saatli kapısından çıkarken, ikiyüz yirmi lira vardı...

İkiyüz yirmi liraya dört odalı bir ev alırdı o zaman!

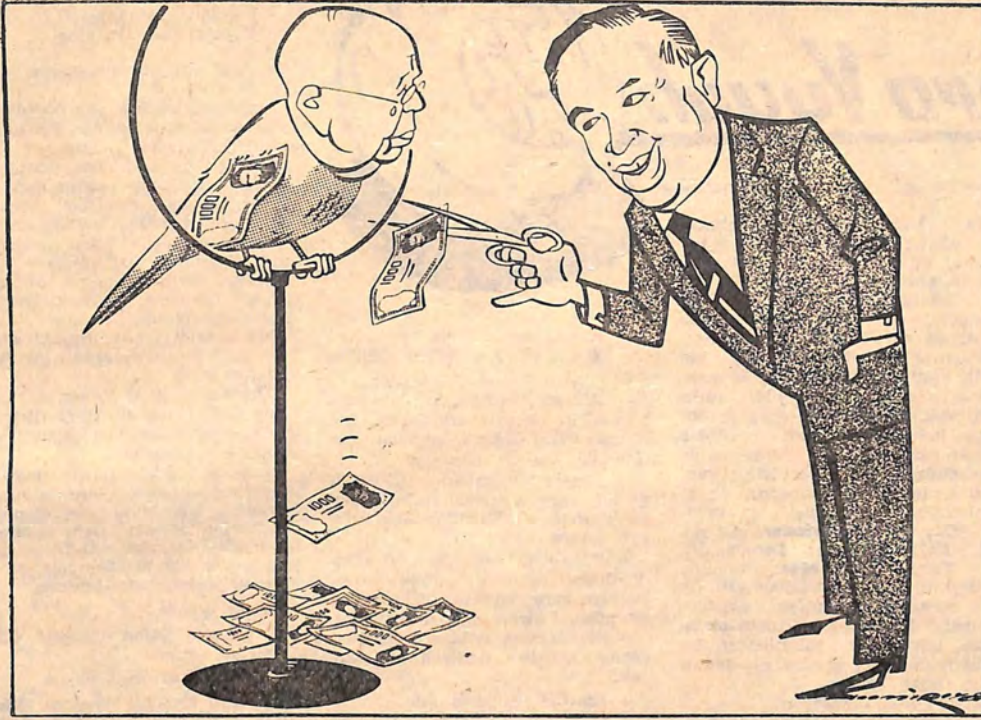
Yusuf Ziya ORTAÇ

Amerika ile soya yağı anlaşmamızı bozuyoruz... — Gazeteler —

— Al şunu, biz kendi yağımızla kavruluruz!

Vali Niyazi Akı, Belediye bütçesinden 200 milyon lira kesti!..

— Hah, şimdi kuşa döndün!

TRT Haftası

Turizm ve Tanıtma Bakanı, bunca kaynar bir liderin, bunca sakın taraftarı Dorman Paşa, haftayı nendense turizm haftası ilan etmişti. Halbuki, TRT haftasıydı, hafta.

Turizmin memleketi «iktisaaaden» kurtaracağı bütün mebus beylerin hatırasından iptal edilmişti...

Yerde TRT, gökte TRT, Mecliste TRT, muztarip mikrofonda TRT, lafta TRT, gúzafta TRT, insana, bu üç harfcağızı alfabeden ebediyen iptal etme isteğini veriyordu...

Bir tarafta bir gül demeti misali bir buket lider vardı. Bir tarafta bir diken misali, bir tek lider. Diken-lider, gül demetini durmadan dikenliyordu... Gül demeti de yapraklarını korumağa çalışıyordu, durmadan gaganan!... Ortada bir bülbül de vardı: Yanık sesli millet... Bülbülün sesini ama kimse duymuyordu ki!... Çile bülbülüm çile!... Sana her türlü «çile» den başka şey düşmüyor!

Tartışmalar:

Bazen çok sürümlü, ecnebi dergilerde bilmediğimiz konulara ait yazılar okuruz: «Ne yaman yazmış» diye parmağımızı dişleyip... Sonra bir gün, bildiğimiz bir konuya dair, meselâ, memleketimize ait, bir yazı çıkar da bu sefer şaşkınlıktan dişleriz aynı parmağı: O ne boşluklar, o ne yanlışlar, o ne işkembe-den atmalar...

Bu TRT meselesini de tesadüfen azıcık yakından biliyorduk, öyle oldu, parmağımızı dişledik durduk... Politik «asların», «aslıklarının» nice pamuk ipliğine bağlı olduğunu gördük, unutmazcasına...

İnsan, CHP'nin tartışma usulüne kulak verince... Bir nevi inanışız inşa edilmiş bir tapınaktan, gelen sese kulak verir gibiydi.

İnsan AP'nin tartışma usulüne kulak verince, taş devri kabilelerinin tiz çığlıklarına kulak verir gibiydi...

CHP'nin ağır topu, akademik Turhan Feyzioğlu'ydu... Kurı, sivri, biçimci, hukukî, her sıcaklıktan

ırak... Bir de için için gururlanıyordu, o arada. İçin için gururlanması da genesine tesir ediyordu. Sivrilğini kaybediyor gibi oluyordu genesi, için için: «Baakın, hak-sız nasıl haklandırıyorum, köksüzü nasıl köklendiriyorum, şekilsizi nasıl şekillendiriyorum, çıplağı nasıl giydiriyorum, baakın, siz benim gibi yapabilir misiniz» diye kendi kendini sıvazlarken... Yapamıyoruz şükür!

Bir «insanı» âni oldu Turhan Feyzioğlunun. İsmet Paşa geçip yerini alırken. Kürsüde, konuşmasının en can alıcı (hepimizinkini de aldı) noktasındaydı. Sesi, bir tel titredi (yalnız bir tel! Öbür tellere birşey-cikler olmadı) büyük ve yaşlı mastrosunun karşısında...

İktidarın ağır topu, Osman Bölükbaşıydı. Heybetliydi. Pikassonun olgun çağında çizdiği bir kızilerli lidere benzliyordu. O liderler bin sene öncesinde donmuş durmuş olurlar. O 1946 da donmuş durmuştu. Lâfları 46 lâflarının aynıydı. Şakaları 46 şakalarının aynıydı. Cevapları 46 cevaplarının aynıydı. Hücumları 46 hücumlarının aynıydı... 46 danberi ne değişti diyeceksiniz? Ne mi değişti, sosyal adalet deyimi keşfedildi... Az mı?..

İki tarafın hafif topları daha fazla kulislerde harcıyorlardı güllerini. Öktem, Paksüt, Ardiçoğlu, Göğüş...

Göğüş: «Pöh o muhatabımız olamaz» diye, biçimli buruncağızını biçimsizleştiriyordu bir an için...

Göğüş kardees, bu ne demokrasi anlayışı böyle... Millet sizi seçmiş anladık. Amma size muhatap olarak da Bölükbaşıyı seçmiş meselâ... Milletin muhatap olarak seçtiğini demek muhatap olarak kabul etmiyorsunuz. Eh, eh, bu demokrasi anlayışıyla, dağları aşır, düz ovada yolunuzu şaşırırsız tabii...

Asıl mesele

Anladığıma göre, memleket meselesi falan, parti gelişmesinin önünde çoktan pes demiş çoktan. TRT meselesinde o kadar belirliydiki. Bazen daha kılıflı olur. CHP'nin bu TRT meselesinde dâvası, hır çıkarmaktı, ve seçimlere kadar kendi adamını TRT'nin başında bırakmaktı.

İktidarın dâvası da, CHP'nin adamını temizlemek, ve temizlenen yere kendi adamını getirmektir...

Amma herkes, onu demiyordu, hukuk diyordu, hak diyordu, anayasa diyordu, araştırma diyordu ve kimse çıplak deşarjını yapmadığından herkes son derece huysuzlaşıyordu...

Bir İsmet Paşa (onun çok şükür herşeyi başkadır), mânen soyunabilmişti. Bütçe meselesinde, daha karşı tarafın bütçesinin «b» sini görmeden, kanaat notu vericesine, sen bize kırmızı oy attın, biz de aynı rengi senden esirgemiyecez diye deklare etmişti...

CHP. koridorları abus çehrelerle doluydu. AP. koridorlarındakilerin hatları «halâvetliydi!» Halâvet... Bu eski kelimeyi çok severim!.. Öyle de yakışıyor ki onlara!

CHP. liler 50 senesinde bu durumda bu tutumdaydılar.

DP. liler 60 tan sonra bu tutumdaydılar.

CHP. şimcik gene bu tutumda...

Demokrasi cephesinde yeni bir şey yok!..

Eşek:

Akdeniz komşularımızdan İtalyanlar bize baş vurmuşlar, eşek eti isteriz diye.. Hem de ihtiyar eşek eti isterlermiş. Daha ucuzmuş ihtiyar eşek eti (memleketine görem'dir). Bizde kilosuna bir liraymış...

Eh, İtalyan dostlarımızı memnun etmekte güçlük çekmiyeceğiz sanırım: Ondan bol ne var?

Nimet ARZİK

BAY RUFİ

Rufai'yi bilirsiniz. İçinden çıkamadığımız bir iş oldu mu, hemen:

— Ona Rufai'ler karışır, deriz.

İçinden çıkılmayacak işler, hem sınırlarımız içinde, hem sınırlarımız dışında o kadar çoğaldı ki, artık sayın Rufai'yi bulup her hafta kendisine danışmak zorunda kaldık!

Güzel çizgilerini hepinizin tanıdığı, karikatürist arkadaşımız Tonguç, düşündü, taşındı, Akbaba için bir Rufai çizdi.

Ama eski tekke Rufai'si değildir bizim bay Rufaimiz.

Akbaba'nın Rufai'si, çağdaş bir Rufai'dir, devrimci bir Rufai'dir ve biraz da öfkeli bir Rufai'dir!

Bay Rufai'yi, gelecek sayımızda karşınızda bulacaksınız. Her hafta, Kıbrıs işinden parti işine, spor işinden ticaret işine, işçi işinden moda işine kadar her konuya karışacak ve sevdiğiniz, aradığınız sevimli bir dost olacaktır.

Sözünü dudaktan, gözlüğünü budaktan esirgemiyecek:

Bay Rufai

Gelecek hafta Akbaba'da!

Adnan Veli Doktorlara Yuuuh

DARTINİN ilçe kongresi o gün yapılacak, yeni Yönetim Kurulu da o gün seçilecekti.

Eski Yönetim Kurulu Başkanı Zıpır Orhan, son altı ay içinde, kendisine karşı belliren hoşnutsuzluğu bu kongrede yenmek kararında idi. Buna karşılık, eski Yönetim Kurulunun işlerini kıyasıya tenkid edenler, onları düşürmek ve daha enerjik bir Yönetim Kurulu teşkil etme hazırlığına girişmişlerdi.

Kongre başlamadan önce, salon-daki bu elektrikli hava açıkça belli oluyordu. Hizipler, ayrı köşelere çekilmişler, kongrede kullanacakları taktiği hazırlıyorlardı. Başkanlık seçiminde çoğunluk, Avukat Cevdet'i desteklediği için, ortak aday olarak, açık oyla seçimi o kazandı. Kazanınca da Başkanlık makamına gelip oturdu. Salondaki uğultu bir türlü kesilmek bilmediği için Başkan, zıllı çalarak dinleyicileri sükkünete davet etti:

— Sayın arkadaşlar!.. Hakkımda göstermiş bulunduğunuz teveccüh, huzurunuzda teşekkür etmek isterim. Bendeniz de bu teveccühe lâyık olabilmek için, kongrenin bana yüklediği şerefli görevi, tarafsız bir şekilde yerine getirmek sorumluluğunu idrak ediyorum.

Müsaade buyurursanız, kongre, çalışmalarına başlayacaktır. Gündemin ilk maddesi, Yönetim Kurulunun faaliyet raporuna tahsis edilmiştir. Bu bakımdan, Yönetim Kurulu Başkanı sayın Orhan Zıpır'ı, raporu okumak üzere kürsüye davet ediyorum.

Orhan Zıpır'ın adı geçince, taraftarları bir alkıştı kopardılar. Ona yapılan bu tezahürata karşılık, Recai Tokgözü'ü tarafını tutanlar, Zıpır Orhan kürsüye doğru ilerlerken, avaz avaz haykıyorlardı:

— Yuhaaaaaa!..
— Ohaaaaaa!..

Başkan, tekrar zıl çalmıya başladı:

— Arkadaşlar, sâkin olalım lütfen.. Burada hepimiz, bir gaye için toplanmış bulunuyoruz. Bu gaye de, memleketimize ve halkımıza hizmettir. Birbirimizi incitecek ha-

reketlerden, sözlerden kaçınmalıyız.

Zıpır Orhan kürsüye gelip, elindeki kâğıtları bıraktı. Bardaktan bir yudum su içti. Sonra Recai Tokgözü'ü taraftarlarına dönerek:

— İsteseniz de, istemeseniz de konuşacağım, dedi. Ben burada Hürriyet ve Demokrasi dâvasını savunmak için bulunuyorum. Biz öyle, kuru gürlütiye papuç bırakanlardan değiliz. Yirmi yıldır, türlü haksızlıklara karşı direnen şu Orhan kulunuz, her çeşit musibete ducar olduğu halde yılmamış ve hak bildiği yolda yürümüştür. Bundan sonra da öyle olacaktır.

— Yuhaaaa, çüüttüü!..

— Çüş değil, arkadaşlar, çüş değil... Kervan yürüyor.. Deeeeh!..

— Yuuuuh kavak ağacı, yuuuuuh!..

Başkan, tekrar müdahale etti:

— Arkadaşlar, lütfen susalım. Yönetim Kurulu raporunun okunması, hukukî bir zorunluktur. Bu itibarla dinlemek gerekir. Siz devam edin Orhan bey..

Zıpır Orhan devam etti:

— Uzunca bir faaliyet döneminden sonra, hesap vermek üzere huzurunuzda çıkan Yönetim Kurulunuz, arkasında bıraktığı zamanın, bir takım hizmetlerle, yurd yararına olumlu sonuçlar veren işlerle geçtiğini, burada memnuniyetle belirtmek ister.

Hepimizin ortak tasası, hiç şüphesiz memleketi hizmet etmek, Hürriyet ve Anayasa düzeninin sağladığı haklardan ve imkânlardan yurtdaşı faydalandırmak, halk kitlelerinin refahını daha üstün seviyeye getirmek şeklinde özetlenebilir. Şimdi dinliyeceğiniz şu rapor, bu düşünce ve endişeleri, temel hedef olarak ele almış ve yurtdaşın çektiği çile, bu raporda, en demokratik anlayışlar ve ölçüler içinde dile getirilmiştir. Biz, her şeyden önce kendi kişiliklerimizi ve menafatlarımızı bir kenara iterek yurtdaşı, daha iyi, daha mutlu geleceklere ulaştırmanın çabası içinde bu hizmetlere atılmış bulunuyoruz.

Bu sırada, karşı hizipte kahkahalar yükseldi. İçlerinden biri:

— Kesmeeee!.. Traşı bırak, dedi... Yirmi yıldır o lâfları dinliyoruz..

— Biz, inanmadığımız dâvaların hizmetkârı olmayız arkadaşlar. Biz bu vatan için doğduk, bu vatan için öleceğiz!

— Nerede öleceksin?.. Çiftliğinde mi, apartmanında mı?.. Yutturamazsın bize.. Karnımız tok, öyle palavralara..

— Terbiyeni muhafaza et efendi.. Bana verilecek cevabın varsa, kürsüye gel, konuşursun.. Oradan lâf atmak, hiçbir şeyi değiştirmez.

— Sen herkese terbiye dersi vereceğine, kendin terbiyeli ol, manyak..

— Manyak sizin gibi olur..

— Manyaksın ya.. Palavradan başka bir şey bilmiyorsun.. Geceleri meyhane meyhane gezersen, gündüz Hürriyet Mücahidi olursun!

— Sus, terbiyesiz..

— Terbiyesiz senin babandır, hırt..

— Asıl hırt, sana benzer, eşşöğlü..

— Vay, sen kime eşşöğlü diyorsun?.. Namussuz kerata!

— Keratanın daniskası sensin. Hayvan..

— Yuuuuh yuuuuuh.. Herif sarhoş.. Vallahi sarhoş.. İçki içip kongreye gelmiş.. Muayeneye, muayeneye.. Herifi muayeneye yollhyalım.. Bu herif hem manyak, hem de sarhoş.. Reis bey, dikkatinizi çekiyorum!

Zıpır Orhan bütünü sınırlendi:

— Asıl siz kendinizi muayene ettir.. Şuranızı, buranızı, hattâ oranızı!..

Başkan, durmamacasına zil çalıyordu:

— Baylar, kongrenin vekarını düşünmüyorsunuz, itibarını zedeli-

yorsunuz.. Susunuz lütfen.. Halkın gözü, kulağı olan basın aramızda!

— Eşşöğlü, namussuz..

— Köpek, rezil.. İn aşağı!..

— Vasıta..

— Vastanın toz konmamış sen-sin.. İtoğlu it..

— Deyyus, kaşarlanmış deyyus..

Salon, bir anda karıştı. İki taraf, birbirinin gırtlığına atılmıştı. Havada kâğıtlar, çantalar, tükrükler uçuşuyor, yumruklar yarım daireler çiziyor, «ah» lar, «vah» lar arasında, Çeşmemeydan argosunun en nâdide deyimleri, bahar gelincikleri gibi ortalığa saçılıyordu.

Başkan, durmamacasına zil çalıyor, mikrofondan, kavgacıları sükkünete çağırıyordu.

Neden sonra, iki tarafın akli erikleri, araya girip kavgacıları güç halle yatıştırdılar.

Kürsüdeki Zıpır Orhan'ın rengi bembeyaz olmuş, eli ayağı titriyordu. Başkan tekrar zil çalarak, salondakilere hitap etti:

— Sayın arkadaşlarım, kongremizde üzücü olaylar cereyan etmiş, kongrenin yüceliğine gölge düşmüştür. Üzüntülerimizi ifade ederken, bu arada Başkanlık divanına verilen, bez imzalı bir önergeyi de, okutarak reylinize arzedeceğim.

Kâtibe döndü:

— Okuyun lütfen önergeyi, dedi. Önerge okundu:

«Yüksek Başkanlığa»

Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Zıpır, konuşması sırasında kendisine söz atıldığını ileri sürerek kongre üyelerinden Hamza Yıldızcı, Cavit Tokyemez, Hasan Bildircin adındaki arkadaşlarımıza «Asıl siz, şuranızı, buranızı, hattâ oranızı muayene ettirin!» demiştir. Bu arkadaşları da kendisine «Muayeneye, muayeneye..» diye bağırarak suretiyle tahrikte bulunmuşlardır. Bu itibarla Hamza Yıldızcı, Cavit Tokyemez, Hasan Bildircin adındaki üyelerle birlikte, Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Zıpır'ın da aynı mahiyette muayenesi yapılmak üzere resmî bir hastaneye sevkedilmesini, oradan gelecek rapora göre kongreye devam edip etmeme kararı verilmesini ve bu sebeple kongrenin geçici olarak geri bırakılmasını derin saygılarımızla rica ediyorum.

Başkan, önergenin okunmasından sonra:

— Arkadaşlar, dedi. Hem önergede adı geçen üç arkadaşın, hem de sayın Orhan Zıpır'ın muayenesi istenmektedir. Önergeyi oyunuza arz ediyorum. Kabul edenler?..

Bir anda, salondaki bütün eller havaya kalktı. Başkan, devam etti:

— Kabul etmeyenler?.. Kabul edilmiştir efendim.. Evet, önerge kabul edilmiştir. Bu duruma göre, dört arkadaşımızın muayenesi gerekmektedir. Esasen önergede, bu muayenelerin sonucu alındıktan sonra kongreye devam edilmesi istendiğinden, toplantıyı, gelecek hafta bugün saat 15 te yeniden açmak üzere, bugün için tâtil ediyorum efendim..

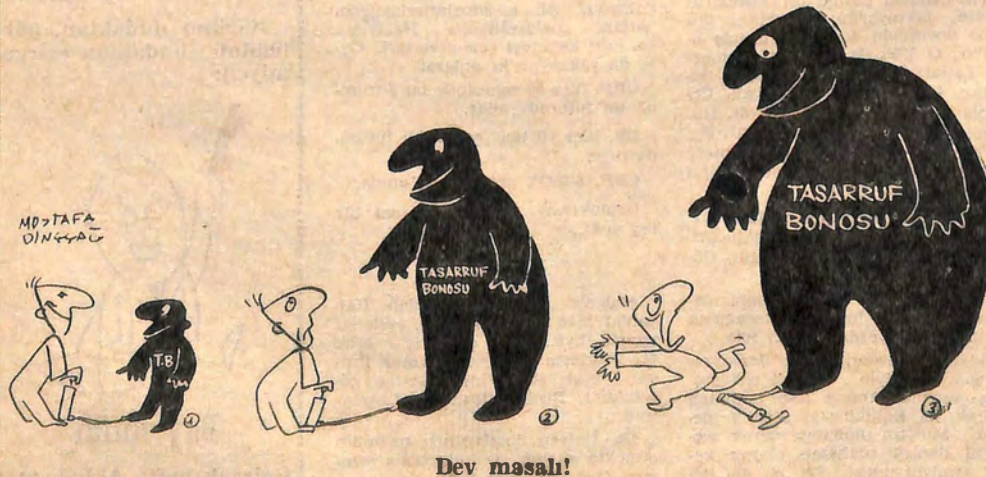
Başkanın kararından sonra salonda kahkahalar, yuhalar, ıslıklar birbirini kovaladı. Salonun içinde kime kime toplananlar, kendi aralarında konuyu tartışıyorlardı.

Ancak, kongrenin böyle bir sebepten geriye bırakıldığını haber alan halk, o gece kahvelerde, evlerde, hep bu konuyu tartıştı.

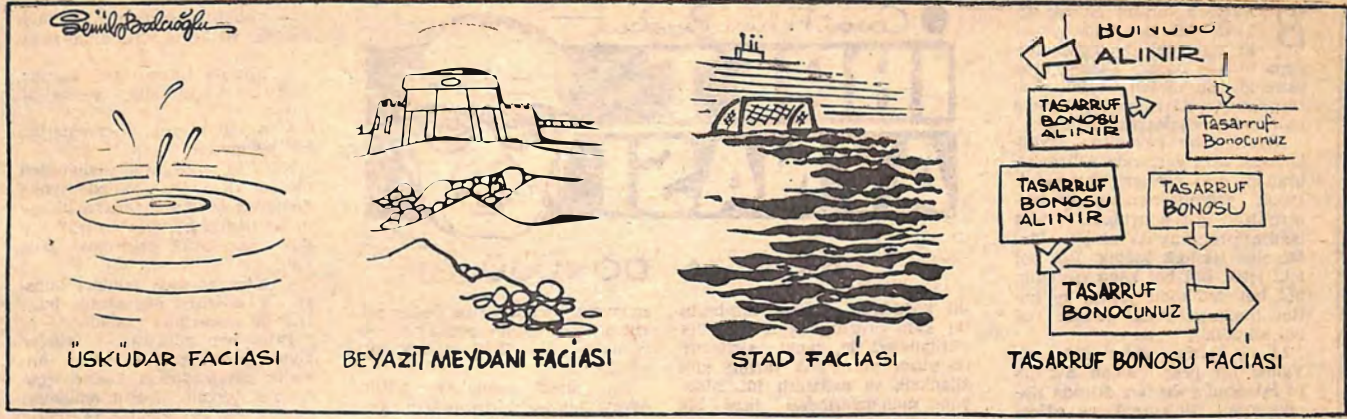
Ertesi sabah da, hastanenin önü meraklılar tarafından doldurulmuştu. Başkanlık Divanının Hastane Başhekimliğine yazdığı tezkere gelmiş, muayene olacaklar da içeriye girmişlerdi.

Meraklılar, sonucu sabırsızlık içinde bekliyorlardı. Kalabalık arasında iki hizbin taraftarları da vardı.

Tasarruf bonoları için çare aranıyor!.. — Gazeteler —

Dev masalı!

Vakit öğleye yaklaşırken, Hariciye servisinin kapısında ilkin üç arkadaş görüldü. Üçünün de yüzü gülüyordu. Kalabalığa yaklaştıkları vakit, içlerinden Hasan Bildiren, elini havaya kaldırarak, güler yüze taraftarlarını selâmladı. O vakit, ortalıkta bir alkış koptu. Taraftarları üçünü de omuzlar üstüne aldılar. «Ya ya ya, şa şa şa, erkeklerimiz çok yaşa..» avazeleri ortalığa yayıldı. Taraftarların coşkun tezahüratı arasında, «Üçler» kongrenin yapılacağı salona doğru götürüldü.

Orhan Zıpır, on dakika kadar sonra Hariciye servisinin kapısından çıktı. Suratı adamakıllı asıktı. Onun taraftarları, sonucu bekledikleri için, duruma göre tezahürata geçeceklerdi. Zıpır Orhan yanlarına gelince durdu:

— Arkadaşlar, dedi. Bu memlekette, tarafsız bir hekimlik müessesesi kurulmadıkça, demokrasi vardır denemez.. Bundan sonraki hedefimiz, hekimliği süratle kaldırarak çağdaş memleketler seviyesine çıkarmak olmalıdır. Aksi halde, bugünkü hekimliğin elinde, birçok şerefler perişan olacaktır!..

Herkes şaşırıldı. Kongrede arslanlar gibi etrafa saldıran İlçe Başkanının, doktor muayenesinde çürük çıkması, taraftarlarını da üzmtişti. Bununla beraber, içlerinden biri:

— Sen hiç müteessir olma âbi, dedi. Biz bir kanun tasarısı hazırlayıp Genel Merkeze yollarız. Bu doktorların çanlarına da ot tıkamasını evvel Allah beceririz. Çünkü biz sana inanmışız. Her zaman için de senin arkadayız. Çünkü memleket, ancak senin gibi mücadeleci evlâtlarının omuzlarında yükselir...

Bu sözler, hafifçe alkışlandı. Ötekilerden aşağı kalmamak için Zıpır Orhan'ı da omuza aldılar. «Doktorlara yuuuuh, doktorlara yuuuuh!» diyerek yürümeye başladılar!

Adnan VELİ

Pirinç fiyatları durmadan yükseliyor!

Yazısız

Seyir ve sonuç

Birleşe de bütün soyun,
Bir kıymet kazanmaz oy'un!
Müzikte tempo yok miskal,
Aşağı tükürsen sakal,
Yukarı tükürsen bıyık...
Kahve dögenlere de «Hık!»
Söz söylemek gümüş demek,
Refah asılsız düş demek,
Çatlaklar için tutkal!
Aşağı tükürsen sakal,
Yukarı tükürsen bıyık...
Delik çuval, boş dağarcık!
Sen kazan, bulunur yiyecek!
Kurul, okunur methiyen!
Değirmeni işlet, hak al,
Aşağı tükürsen sakal,
Yukarı tükürsen bıyık...
Bir imzaya aylık «tırnık!»
Hep kaldık toprağa hasret,
Kaptan âksi, rüzgâr çok sert!
İnsan kılığında çakal,
Aşağı tükürsen sakal,
Yukarı tükürsen bıyık...
Batmazsa iyi bu kayık!
Hancı serhoş, yolcu serhoş,
Börek yağmasına koş, koş!
Düğün, balo, kulüp, lokal,
Aşağı tükürsen sakal,
Yukarı tükürsen bıyık...
Ortada kimse yok ayık!
Perdeyi ettiler viran,
Ne seyir kaldı, ne seyran,
Bordan Niğdeye itikal,
Aşağı tükürsen sakal,
Yukarı tükürsen bıyık...
Ve binnetice toptan «Gık!»

Salâhattin KUTLU

Bay Rufaî gelecek hafta AKBABA'da

Bay Rufaî — Hepinizin işine ben karışırım!

B AYRAM tatilini Edirne'de, Türk - Bulgar hududundaki motelde geçirdim. Avrupa otobüs hattını işleten, aynı zamanda bu moteli tutan dostum, ısrarla dâvet etmiş, «Birkaç gün kafanı dinlersin» demişti.

Niyetim, bu dâvetten faydalanarak aynı zamanda Edirne'yi, oradaki eski eserleri gezmekti. Fakat yağmur tam üç gün hiçbirimize göz açtırmadı. Tabii benim program da altüst oldu. Motelde tıklıdık kaldık. Bol bol içki içtik, bol bol kâğıt oynadık, bol bol dedikodu yaptık ve bütün bunların sonu gelince bol bol sıkdık.

Motel tıklım tıklım dolu idi. Yalnız bir gece kalan Avrupa ve İstanbul yolcuları dışında Kapıkule'ye dinlenmek ve eğlenmek için gelen İstanbullular da hayli yekün tutuyordu.

Esnemekten çenelerimin ağrı-maya başladığı üçüncü gün nihayet kendime yeni bir eğlence icat ettim. Gümrük binası hemen bitişimizde idi. Sanki neden oraya gidiş de Avrupadan dönenlerin halini seyretniyordum?

Motel sahibi dostumu da beraberimde sürükleyerek kararımı tatbik ettim. Daha binaya girmeden hemen oracıkta kendime pek müstakim bir eğlence şekli buluverdim. Bulgarların hudut kapısı bizimki ile karşı karşıya idi. Aralarında 10 metre ya var, ya yoktu. Oraya bir araba gelip de pasaport ve gümrük muayenesi için Bulgar hudut karakolu önünde durduğu zaman dostuma soruyordum:

— Sence bu gelenler Türk mü, yabancı mı?
— Vallahi kestiremiyorum. Ne bileyim?
— Bence Türk..
— Attın.. Nasıl bilebilirsin?
— İçime öyle doğuyor.
— Saçmalama kuzum.
— On lirasına bahse girerim, var mısın?

Aslında içime doğan hiçbir şey yoktu tabii.. Dostumun miyop olmasına karşılık benim gözlerim pek keskindir. Bir otomobil bizim topraklara geçmek üzere Bulgar gümrüğü önünde durduğu zaman bütün dikkatimi gözlerimde toplayarak bakıyordum. Eğer araba, içindeki yükün fazlalığından makasları kırılıncasına yere yatmışsa gelenler hiç şüphesiz Türk idiler. Böyle bir durum yoksa yabancı oldukları muhakkaktı. Bu basit hilenin farkına varamayan dostum, üstüste 5 defa bahsi kaybett. O'na kalsa oyuna daha devam edecekti ama ben haline acıdım, koluna girip kendisini gümrük binasına sürükledim.

İçerde gümrük muayene memurları, bekleme ve istirahat yeri haline konmuş olan kısımdaki iskemlelere çökmüşler, yorgunluk çıkarıyorlardı. Dostum beni kendilerine tanıttı. Biz de altımıza birer iskemle çektik. Tam sohbet dalmak üzere idik ki Bulgaristan tarafından gelen bir arabanın merdivenlere yavaşlığını gördük. Benim (Türk yolcuları ait) diye kehanette bulunduğum cinsten bir otomobildi. Hamallar seyrilttiler. Arabanın her tarafı tıklım tıklım dolu idi ama yüklü boşaltıldığı zaman bütün bunlar bu küçük otomobilden mi çıktı, diye yine hepimiz şaşık kaldık.

Yolcuları orta yaşlı bir kadınla erkekli. Karı-koca olmalı idiler. İkisi de bize vücut yapısı itibarıyla gayritabil göründüler. Alabildiğine ırı ve şişman

● Cevat Fehmi Başkut

IBRET AYNASI

AVRUPA DÖNÜŞÜ

iki göğdenin üstüne minimini iki kafa oturtulmuştu. Üstelik yürüyüşleri de, sanki sırtlarında yüzer kilo yük varmış gibi âhenksiz ve sallantılı idi. Muayene memurlarından ikisi, bir duvardan ötekine uzanan ince uzun masanın arkasına geçmek üzere yerlerinden kalkarlarken yanımda kalan sefleri:

— Eğer bu yolcuların sırtlarında üstüste giyilmiş ikişer, üçer kürk ve palto yoksa ellerimi kesirim, ben, dedi. Üstelik hanım içine 5-10 gömlek giymiş, beline sardığı kuşaktan da en az 45 parça kumaş sallandırır.

İki yolcu da ter içinde idiler. Hanımın yüzündeki boyalar akmış, tozlu çehresinde karalı, kırılmaz çizgiler peyda olmuştu. İkisi de yorgun, üstelik adamakıllı heyecanlı idiler.

Ağır ve mütereddit adımlarla

muayene memurlarına doğru yürürlerken kadının dudakları oynamakta idi. Belli ki dua ediyordu.

Bu sırada hamallar bütün eşyayı taşıyıp bitirmişlerdi. Dokuz valiz, bir büyük hürç, on tane kadar büyük mukavva kutu ve kâğıt torba saydım. Bir çocuk arabası ile hanımın yarı beline gelen büyüklükte bir bebek bu yekûna dahil değillerdi.

Bütün eşya masanın üstüne sıralandı. Muayene memurlarından biri sordu:

— Neler var bunların içinde?

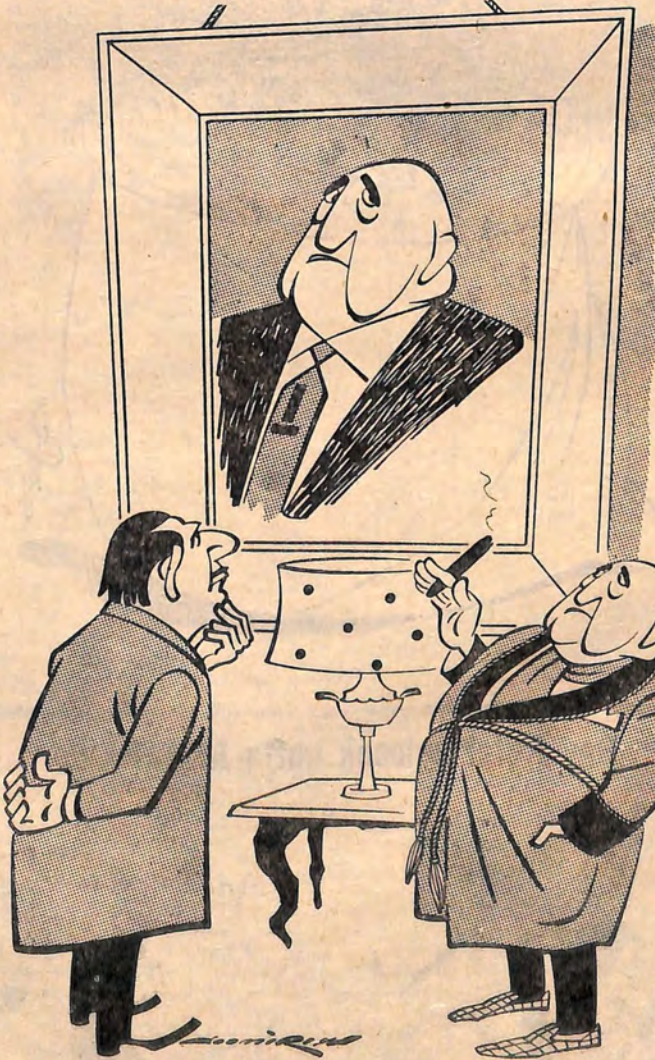
Erkek kekeledi:

— Şey efendim...

Kadın hemen atıldı:

— Müsaade edersen ben konuşayım Resid... Ne olacak beyefendi, vallahi fazla bir şey yok... Öteberi...

— Beyana tâbi şeyler?

— Bu yağlı baya tablom bana tam beşbin liraya maloldu.
— Tabii, yağ fiyatları çok yüksek!..

— Vallahi o dediğinizden alamadık. Belki alırdık ama paramız bitti.

— Meselâ tütün, içki, kumaş, iskambil kâğıdı gibi şeyler diyorum.

— A vallahi yok, isterseniz bakan beyefendi...

Karı-kocanın talihsizliğinden olacak ilk açılan valizde «yok» dedikleri şeylerden başka birşey bulunmadığı görüldü mi? Kadının cıyak cıyak bağırmasına başladı:

— Kim koymuş bunları buraya? A vallahi düşmanlık bu... Hiç de habermiz olmadı.

Tabii hep gülüştük. Valizler açıldıkça bir kadının bütün ömrüne giymeyeceği kadar iççamaşırı, tergal, ipekli elbiseler, eteklik ve ayakkabılar meydana çıkıyordu. Memurlar bunlardan yalnız etekliklerle alâkadar oldular. Her etekliği dikkatle gözden geçiriyorlar, bir yerinde buldukları bir iple ucuca çekince teyeller sökülüyor, böylece eteklik şekline sokulmuş yekpare kumaşları ortaya çıkarp havada sallıyorlardı. Bu giyim eşyası yanında tabii bir dükkâna yetecek kadar tuvalet levazımı, enicik boncuk da vardı. Fakat benim en fazla garibime giden şey, valizlerden birinden çamaşır mandalı, çamaşır ipi, potin boyası, potin bağı, hattâ çelik çivi gibi hırdavat eşyası çıkması oldu.

Kadının yüzü ilk dakikalarda sapsarı iken şimdi pancar gibi olmuştu. Ter bu morarmış yüzden oluk oluk akıyordu. Buna mukabil erkek biraz kendini toplar gibi olmuştu. Artık dobra dobra konuşan açık sözlü bir adam rolü oynamakta idi:

— Ne yapalım kardeşim, memlekette hiçbir şey yok. Olanlar da çürük çarık, kalitesiz şeyler.. Bu yüzden fırsat elimize geçmişken ne gördükse alalım dedik.

Bir taraftan mendili ile terlerini kuruluyor, bir taraftan konuşuyor, bir taraftan da üstüne kirli çamaşırlar istif edilmiş olan hurcu karıştırmakla meşgul memuru gözetliyordu. Onun en alttan dört erkek kumaş çıkardığını görünce ilâve etti:

— Meselâ elbiselik kumaş ele alalım. Memlekette şöyle insanın sırtına giyebileceği kumaş yapıyor mu? Ne gezer!.. O halde dışarıya çıkan vatandaşlar geri dönerlerken birkaç elbiselik getirirlerse mâzur görülmeli değil mi?

Muayene memuru bu nutku sonuna kadar sabırla dinledi. Sonra gülümsedi, parmağı ile adama yaklaşmasını işaret etti. Kumaşlardan birinin yanına dokunmuş olan markayı ve (TM) işaretini gösteriyordu. Kadın da bütün perişanlığına rağmen, sokuldu ve sordu:

— Ne var.. Ne var? Ne gösteriyorsunuz?

— (TM) işaretini hanımefendim.. Bu mal memlekette yapıp ihraç edilmiş...

— Yok canım, Türk malı ha... Durdu, birkaç saniye düşündü, sonra ilâve etti:

— Zararı yok. Biz Avrupadan aldık ya... Faturaları bile çantamda..

Akşam motelin yemek salonunda gördüğüm karı-koca üstüste giydiklerini çıkarmaları neticesi vücutça normale dönmüşlerdi. Maamafih ikisi de pek asık suratlı idiler. Hanı dokun-sanız ağlayacaklardı.

Cevat Fehmi BAŞKUT

PAZARTESİ :

Masallar ülkesinin ünlü Kral Suud'u, tacını ve tahtını kardeşine kaptıralı Avrupada gam dağıtan göçmen kralları safına katıldı. Nice haremi ve cariyesiyle, sayısı çok oğulları ve kızlarıyla Batının eğlence kentlerini dolaşıyor.

Bu arada oğulları «Play-Boy» luğa özeniyorlar. Ve Don-Juan'lık konusunda Ali Han'lara, Kerim Han'lara nisbet, fink atıyorlar.

Para?

Paranın da lâfı mı olur! Susuz Arap çöllerinin vahalarını emen, ve tabanı yarık fellâhın haracını yiyen, onlar.

Suud'un oğullarından en hızlısı Prens Macit, bir sarışın Yunan dilberine gönlünü kaptırmış. Ve sevgilisine «Maserati» markalı bir İtalyan yarış arabası ısmırlamış.

Öyle bir cins araba imiş ki bu bir eşi daha yokmuş...

Daha doğrusu bir eşi daha varmış yeryüzünde... Yalnız bir tek eşi.

Ve kimde imiş biliyor musunuz o eşi?

Zenginliğinin hesabını bilemeyen Amerikalı petrol kralında mı?

Batı Almanyanın çelik krallarında mı?

Fransanın şarap krallarında mı?

Kapitalist dünyanın sanayiini yöneten hangi taşsız hükümdar da acaba? Paul Getty'de mi, Nubar Gülsenkanyan'da mı? Onasis'te mi? Rockefeller'de mi? Hilton'da mı?

Hayır hayır bilemediniz. Gene bir Şark ülkesine düşüyor kısmet:

O bulunmaz arabanın bir eşi İran Şahında imiş.

Hey gidi Şark!

O otomobili yapanlar, o otomobili kullanmaz iken sen saltanat arabası gibi altına çekiyorsun...

Ve bunun için kralların, prenslerin yürüyüp duruyorlar ya...

SALI :

Ümit Yaşar Oğuzcan hicivlerini bir araya getirdi. Akbaba okuyucularının pek iyi tanıdığı şairin hiciv konusunda olağanüstü bir kabiliyeti olduğu zaten biliniyordu. Hicvin dikenli güllerinden bir demeti kitap halinde sunması güzel oldu.

Kitaptan bir örnek sunalım. Adı: Hayvanat Bahçesi!

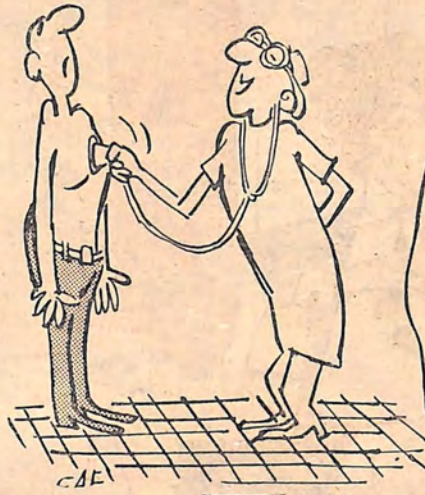
«x» adında birisi

Adam değil, eşek arısı

orkanenc

Ali ile Zilha

— Nefes al, nefes ver...

Ne zevki var, ne görgüsü
Ayının birisi
Köpeğin kirlisi
Mandanın kültürlüsü
Domuzun ták kendisi
Eşeklik desen Allah vergisi
Bir daha gelmez dünyaya
Hayvanın bu türlüğü

Tanıdınız mı bu hayvanı? Hayvanat bilginiz ne kadar kıt olursa olsun, okulda bu dersten sıfır üstüne sıfır alması da olsanız tanımanıza imkân yok!

«Hayvanın bu türlüğü» vapurda, trende, otobüste, büroda, lokantada, sinemada, tiyatrodada, şurada, burada muhakkak karşınıza çıkmıştır. Çıkmaktadır. Ve hergün çıkmaya devam edecektir.

Ah o «Hayvanın bu türlüğü» Cemiyet hayatının tadını bozan, hep o hayvanın bu türlüğü değil mi!

ÇARŞAMBA :

Hayvanın bu türlüğü deyince aklımıza geldi. Geçen gün Köy Enstitülerinin yıldönümü için düzenlenen açık oturumu basmışlar.

Kim basmış?

Cevap:

— Hayvanın bu türlüğü!

İnsanlar konuşa konuşa, hayvanlar da tepişe tepişe... Köy Enstitüleri için bir oturum düzenlenir. Öğretmenler konuşacaklar, eski günleri anacaklar... Şimdi bu toplantıyı basmanın mânası nedir?

Zaten son günlerde açık oturum basmak moda oldu. Ama sonunda ne olmuş? Açık oturumu basan kendini bilmezleri tutup sokağa atmışlar öğretmenler ve üniversite gençliği...

İnsanlar fikirlerini kavgaya etmeden söylemek düzeyine ulaşmadıkça Türkiye'de demokrasi

bir özlem gibi kâğıt üstünde kalacak. Bunun için elbirliğiyle «Hayvanların bu türlüğü»nü zarsız duruma getirip, fikirlerin söylenebilmesini sağlamalıyız.

Bir bilge:

— Düşüncelerin davula ihtiyacı yoktur... demiş.

Ve düşüncelerin tekme, tokata, silleye hiç ihtiyacı yoktur. Böylesine kötü bir yola ancak düşünce düşkünlüğüne düşmüş olanlar saparlar.

PERŞEMBE :

İstanbul pek çok meşhur şeyi vardır. Bu arada meşhur projeleri de unutmamak gerek. Bunlardan biri Boğaz köprüsü, öteki de yeraltı treni projesidir. Bu konuda ikide bir temcit pilâvı gibi ortaya konan birtakım plânlar, plâna pilâvı Belediye hizmetlerinde karıştırmamızdan ileri geliyor. Şimdi duyuyoruz ki büyük bir yabancı şirket Haydarpaşa ile Yenikapı arasında tünel açmayı teklif etmiş.

Bu kaçınıcı teklif, bu kaçınıcı haber, bu kaçınıcı proje, ve bu kaçınıcı umut?

Olacak... Bir gün tünel de olacak, köprü de olacak...

Ama bugün yaşayan İstanbullular, o gün nerede olacak?

Cennette mi Cehennemde mi?

Biz ki İstanbul gibi Cenneti Cehenneme çevirenleriz, sırf bu günahımız için Cennetin kapıları hepimize kapalıdır.

Cennetin kapısındaki melekler, ola ki İstanbullular gelirler de bizim Cennetimizi de Cehenneme çevirirler diye korkmazlar mı?

CUMA :

Kırklılara müjde...

Reçete al, para ver!

Kırk yaşındaki erkekler müjde...

Bir sabah gazetesinin yazdığına göre kadınlar kırk yaşındaki erkekleri tercih ederlermiş.

Fransa'da evlendirme enstitülerinin yaptıkları bir anket sonucunda ortaya çıkmış ki, bayanlar hep kırk yaşında erkeklerle evlenmek istiyorlar ve kırk yaşında erkeklerle evleniyorlar.

Bundan da büyük isabet olmaz. Erkekler kırk yaşında evlenmeli... Çünkü insan boğulurken:

— Kırk... kırk... kırk... kırk... diye boğulur.

CUMARTESİ :

Doktorlarımızdan şikâyetler var. Üniversite kliniklerindeki çıkarcılık politikasından söz açmıyacağız. Ama doktorlarımızın tıp dünyasının ilerlemelerinden habersiz oldukları, yenilikleri izlemedikleri, çoğu zaman geçmişte bugünü yaşadıkları iddia edilir.

Belki doğrudur, belki de, hiç olmazsa bir kısım hekimlerimiz gözününe alırsa doğru değildir.

Ancak şimdilerde ağızlarda dolaşan bir fıkrâ var:

Bir hanım çok ünlü profesörlerimden birine baş vurur?..

Hoca, kadıncağızı soyar, yatırır, dinler, nabzına bakar, teşhisini koyar. İlaçlarını verir ve:

— On beş gün sonra bir daha gelin... der.

Kadıncağız on beş gün sonra bir daha profesörün kapısını çalar.

Hoca kadını tekrar yatırır, bir iyi inceler. Bu sefer on beş gün öncekinden bambaşka bir tedavi şekli tavsiye etmez mi!

Hasta:

— Aman doktor bey, der, nasıl olur bu?

Hoca:

— Bal gibi olur, diye cevap verir, tıbbın dev adımlarıyla ve hızla ilerlediğini bilmiyor musunuz? On beş gün önceki ilaçlar çoktan demode oldu.

PAZAR :

Cumhuriyetinde bir haber:

— Elli dokuz turist profesör şehrimizde...

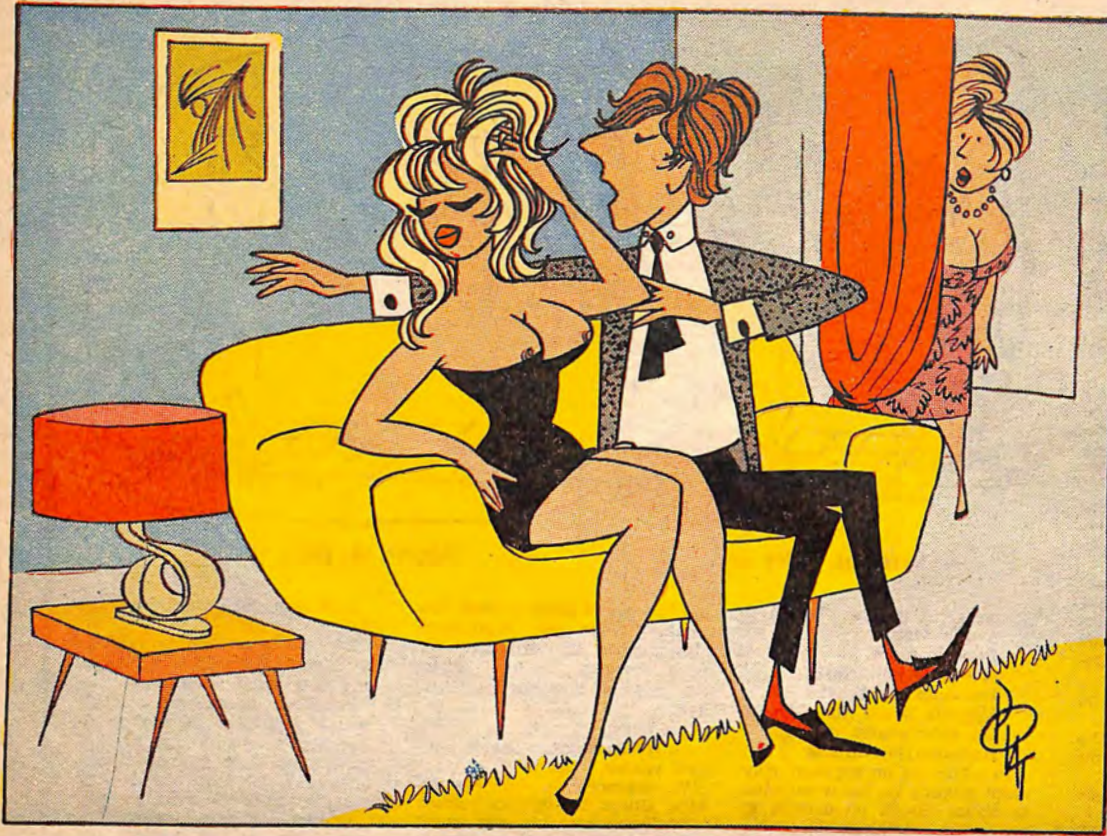
Haber okuyunca anlıyorsunuz ki Akdeniz turuna çıkan yabancı profesörler bu arada İstanbul'da uğramışlar.

Bir öğrenci bunu duyunca:

— Bizim yerli turist profesörlerimiz de Üniversiteye bir uğrasalar... dedi.

(Ev)lendiler!

— Yavaş konuş, annem duymasın... Kışkanır!

Kuşta

Yolu sakallıya sorma,
Doğru dürüst tarif etmez.
Ömür cazip değil ama
Ne yapalım doğduk bir kez,
Kuştan korkan darı ekmez!

* * *

Her uykuda hazır kâbus,
Her ufukta kalın bir pus,
Sezdiğini söyleme, sus!
Düşünce piç, duygu melez,
Kuştan korkan darı ekmez!

* * *

Adaklar cınlar kulakta,
Tek kaldık yolda yolakta,
Kör kılıç, eli çolakta!
Palavra masada çerez,
Kuştan korkan darı ekmez!

* * *

Sustuk, itildik, kakıldık,
Söyledik, yere çakıldık,
Su dedik çölde yakıldık!
Bunu anlatmaya değmez,
Kuştan korkan darı ekmez!

* * *

Yol bozuk, hava bulanık,
Gazel oku yanık yanık,
Suç onların, sensin sanık!
Sırf bize mahsus bu sentez,
Kuştan korkan darı ekmez!

— Allah kimseyi vergi memurlarının eline düşürmesin!

— Artık evlenelim... E

Korkan

Aşılınaz geçim hisarı,
Doğunluğun benzi sarı,
Refah, zümre inhisarı!
Zaralanan keklik sekmez,
Kuştan korkan dari ekmez!

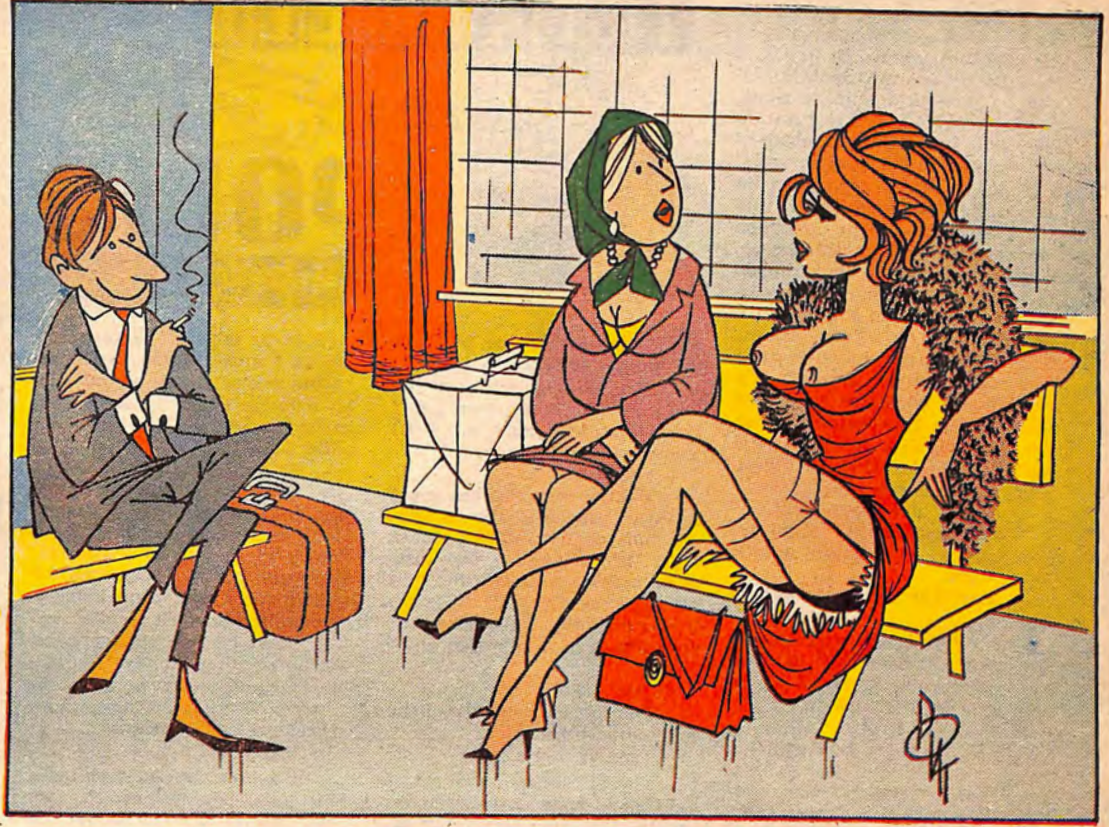
Bakarsan bağ, bakmazsan dağ,
Kafa ilk çağ, kuluk son çağ,
Vıcdanları kuşatmış ağ!
El çekersen gider pekmez,
Kuştan korkan dari ekmez!

Şapkayı külâh yaptılar,
Rüşveti mübah yaptılar,
Ketkiyi silâh yaptılar!
Direnmek, kızmak, gerekmez,
Kuştan korkan dari ekmez!

Durun ey bedbahtlar durun,
Güzelim İskenderun,
Duyanlara dâğı derun!
Bu acıya olmuş merkez,
Kuştan korkan dari ekmez!

Azacak konu bulunur,
Arası olan gocunur,
Aşımıza elma konur,
İyometel yayını çekmez,
Kuştan korkan dari ekmez!

Salâhattin KUTLU

— Herif yankesici galiba, oturdunuz oturalı gözü çantanızda!

İmizden bıktık!

— Bunu gönderen enayi de hiç tanımıyorum!..

MESLEKTE yirmibeş yılını doldurmuş polislerden Rıza Canyakmaz, polis kolejinde yeni mezun olmuş Erol Yelkenci'nin koluna girdi...

— Eh be aslanım, dedi, bu kadar da kasılma!.. Biz de zamanında gençtik. Bakıyorum da karakola geldiğin gündenberi bir dakika boş durduğun yok... Haniya, sen daha acemisisin bu mesleğin. Püf noktalarını bilmezsen, namussuzum otuzuna varmadan, ya bir kaatilin kurşunu yersin, ya da bir sarhoşun bıçağını... Dinim hakkı için söylüyorum, arkandan yalnız valden ağlar. bir iki de, vazife kurbanı, şehit oldu lafları edilir, hepsi o kadar... Anmıyor musun?.. Yani demek istediğim şu ki, bu mesleğin de ince noktaları vardır... Bakma öyle yüzüne şaşkın şaşkın... Bunları kolejde öğretmenler insana evlâdım.

— Neyi?.. diye sordu Erol.

— Püf noktalarını. Hani ya, sen yenisin diye, bi yol anlatacayım dedim...

— Teşekkür ederim, anlat ya âbi...

— Ha şöyle!.. Bu tarafa mı gidiyorsun?.. Tamam, ben de o tarafa gidiyorum. Şunu bil ki, ismin Erol'du değil mi?

— Evet âbi, Erol...

— Bak Erol bey kardeşim anmıyor musun?.. Dur bir dakika, önce caddeyi değiştirelim. Sen hep bu caddeden mi gider gelirsin?

— Evet...

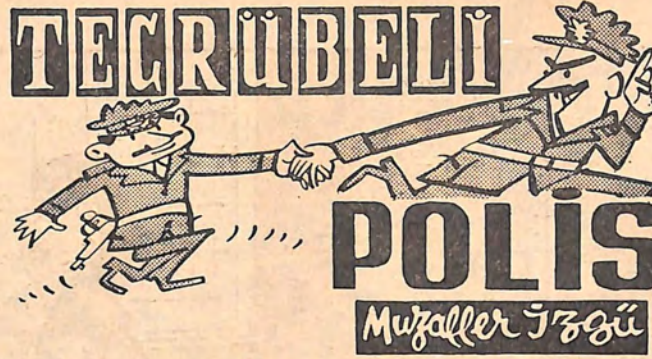
— Yanlış kardeşim, yanlış... Polis dediğin en tenha yerlerden gidip gelmeli. Kalabalık demek, vukuat demektir. Baksana kardeşim şu caddeye.. Bu kalabalıkta neler olmaz, neler!.. Çarpıcılar olur, kapkaççılar olur, çimdikçiler olur, laf atanlar olur... Değiştir sen bu caddeyi. Hah, işte.. Şu sokak, baksana hiç kimse var mı kedilerden, köpeklerden başka? Onlardan da zarar gelmez polise... Çevir Erol bey, başını bu yana çevir!

— Hayrola Rıza âbi?

— Hayır var mı, a acemi çaylak, görmedin mi, herifi, nasıl da asılıyordu karıya? Vay hergele vay!.. İyidir, hoştur ama, arka sokakların da bu derdi vardır. Hep kadın sıkıştırırlar bu sokaklara saparlar... Böyle olaylarda kadının şikâyet edeceğini çaktın mıydı, tüküreceklerin kadının suratına. Annadın mı Erol bey?.. Tükürüğü yiyen kadın, asla polis diye bağırılmaz!

— Sağol âbi...

— Bak, şu sokak var ya... Burası da sırf tehlike doludur. Anmıyor musun?.. Meyhaneler sokagıdır burası. Meyhane demek, sarhoş demektir. Sarhoş demek de vukuat demektir... Onu da söyleyeyim sana, baktın sarhoşun biri şikâyet gelmeye: «Haydi ulan bas!..» dersin. «Polise benzen tarafım var mı?.. Ben gümrük muhafaza memuruyum...» Herif zomsa, yutar namussuzum. Yok eğer çakırkeyifse, o zaman yine başka... «Karım doğum yapıyor, aman gözünü seveyim, beni alıkoyma, sen burada bekle, yengeni doğumevine yatır, hemen koşar gelirim» dersin. Yutar namussuzum... Ben bir keresinde, ağzı burnu kırıl-

mış sarhoşun birisine böyle demiştim de, herif araba tuttu bana vallahi. «Git gel âbi, ben beklerim» dedi. Anmıyor musun?.. Çakal olacaksın bu işte, çakal!.. Yoksa yandığım gündür.

— Sağol, âbi...

— Baktın biri ötekine bıçağı saplıyor, yanaşma! Ver et düdüğü. Polis demek, düdük demektir... Hele düdüğü şöyle uzun uzun, acıklı acıklı öttürdün müydü, hiç korkma... Herif, hemen bıçağı ötekinin karnından çıkarır, kuzu kuzu ayaklarının dibine atar...

— Sağol, âbi...

— Nereye Erol bey?.. Sakın ha, dönme o sokağa!..

— Niye Rıza âbi?

— Niyesi var mı oğlum?.. O sokakta bi yığın üniversiteli vardır. Gerçi bi zararları dokunmaz insana ama, yine de bunların ne dediği belli olmaz. Belki, hani

ya anmıyor musun?.. Dayanamazsın da konuşuklarına. Yok sosyalizm derler... Yok sosyal adalet derler... Olur ki kulağım tırmalar bu sözler. Neyine gerek sütlü börek!..

— Şu yolu mu âbi?..

— Sakın ha, dalga mı geçiyorsun?.. Orada park vardır! Hani ya anmıyor musun?.. Park demek uygunsuz çift demektir... Uygunsuz çift de, uygunsuz vaziyet demektir! Gözünü kapayıp geçen, hem meslek şerefine sığmaz, hem de erkeklik şerefine. Mecbursun hani hüviyet sormaya. Hüviyeti sorunca da posta etmege... Dertsiz başına dert mi açacaksın Erol kardeşim?..

— Sağol, âbi...

— Bu taraftan, bu taraftan... Sen deli misin be çocuk?.. Hep acemi kaptanlar gibi dikine dikine gidiyorsun... Batarsın vallahi, altı aya kalmaz batarsın...

— Neden benimle evlenmiyorsun?.. Neden?..
— Nasıl evleneyim ki güzelim... Birden fazla evlenmek yasak!

O sokakta, parti binaları vardır... Memlekette enayi mi ararsın? Bakmışsın kalkmış herifin biri, taşılayıvermiş partinin camlarını... Al sana politik bir vukuat... Polisler için en tehlikeli vukuat, politik vukuatlardır... Herifi yakalamadın mı yandın namussuzum!.. «Bu polis karşı partiden de ondan yakalamadı» derler çıkarlar işin içinden... Ondan sonra derdini anlatabilirsen anlat... Neyhne gerek azlım, koskoca İstanbul'un belediyesi yoktur ama, yolu çoktur... Bak şu sokağa!.. Hem emindir, hem de elverişli. Bilmiyorsun sen değil mi bu sokağı?

— Bilmiyorum, âbi...

— Ya, nasıl da belli çaylaklığın! Bu sokakta tam oniki tane randevu evi vardır oğlum... Nasıl olsa birinden birinin patronuna rastlarsın yolda. Hani ya anmıyor musun?.. Hem çaylarını, kahvelerini içersin, hem de... Bekarsın değil mi Erol bey?

— Bekarım âbi...

— Yaa!.. Gel seni istersen şu evle tanıştırayım!.. Ördek Katina deyip de yabana atma yabana, sıkılınca adama borç para bile verir. Hani ya anmıyor musun?.. İşte Erol bey, şunu iyi bil ki, kardeşim bu sokakta arslan kesileceksin... Tut dediklerini tutacaksın, yut dediklerini yutacaksın... Tutarsan da, yutarsan da sen kârlı çıkarsın... İşte bak, şu ev!.. İstersen önce karşıya uğrayalım... Orada Çolak Suzan derler biri vardır. Hani ya anmıyor musun?.. Lokum gibi bir kadındır. Sen bana bakma!.. Biz evlendik de elimizi eteğimizi çektik buralardan. Haftada bir iki kere uğruyoruz ancak...

Tecrübeli polis, tecrübesiz polisin koluna girdi ve:

— Gel, gel, diye eve doğru sürükledi, koskoca bayram geçti uğrayamadım... Hem gönülleri almış olurum hem seni tanıştırdım... Bu cefalı mesleğin bu kadarlık ta safası olmasa çekilmez vallahi!

Muzaffer İZGÜ

✱

Toto

İki arkadaş arasında:

— Bizim Erol Toto'da 13 ü tutturmuş?

— Deme, herhalde sevincinden çıldırmıştır...

— Çıldırmış tabii, kaç lira aldığıni hemen gidip karısına söylemiş!

Pantolon

Yaşlı kadın kapısına gelen dilenciye acımişti... Bir pantolon verdi ve:

— Bir iki yerinde sakatlık var tanır edilmesi lâzım.

Diye ilâve etti. Dilenci:

— Peki bayan, dedi. Ben yarım saat sonra geçerim, o zamana kadar hazır olur herhalde...

Öz

Koca, genç karısına sitem eder:

— Bu sabah farkettim, köpeğini benden fazla seviyorsun...

— Yooo.. Bütün hayvanları aynı derecede severim!..

Hızır Hafiye

Casuslara Karşı

BU SAYIDA :

Hızır içeri, huzur dışarı !

(SON)

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

SEÇİLMİŞ HİKÂYE:

Hırsız

MALİYE kâtiplerinden Etem efendi, o gün Bağlarbaşı'nda geziniyordu. Birden küçük bir evden, bir kadın sesinin «İmdaaaat!.. Can kurtaran yok muu?..» diye bağırdığını işitti. Bu sırada kapı da açılmış, yirmi beş yaşlarında güzel bir kadın; saç başı dağınık dışarı uğramıştı. Etem efendi, biraz durakladı; serde erkeklik vardı:

— Ne var? Ne oluyorsunuz? Diye kadına sordu. Kadın, âdeta yarı baygın bir haldeydi. Etem efendinin ayaklarına kapandı:

— Beyefendi; Allah rızası için imdadına yetişin, diye yalvardı. Evime bir hırsız girdi, demindenberi boğuşuyorum.

Etem efendi, öyle pek cesur bir adam değildi ama bir kadının ayaklarına kapanmasından gururlanmıştı. Biraz tereddüt ettikten sonra, nihayet adı bir mahalle hırsız olması gereken o adamla başa çıkacağını düşündü:

— Siz burada bekleyin hemşire hanım; dedi. Ben şimdi o alçağa haddini bildiririm!..

Ve küllüremiş bir aslan gibi içeri daldı. Gerçekten de evin sofasında orta boylu bir adam dolaşıyor, öteyi beriyi karıştırıyor. Üstünde beyaz bir entari, ayaklarında terlikler vardı. Etem efendi, hiç bu kılıkla bir hırsız tasavvur etmemişti. Ama artık bunları düşünecek vakit değildi:

— Seni alçak, namussuz herif!.. Ne arıyorsun orada bakalım?..

Diye bağırarak üstüne doğru koştu. Herifi birden ensesinden yakalayıp yere devirdi. Hırsız, ağır bir küfür savurduktan sonra, vücudundan umulmaz bir kuvvetle ayağa kalktı. Etem efendi, ona iyi bir yumruk sallamağa hazırlanıyordu. Ne çare ki karnına dehşetli bir tekme yedi, «Aman Allah!..» diyecek sirtüsti yuvarlandı. Şimdi hırsız onu başından bacakları arasına almış; yüzüne, ensesine, sırtına, kaba etlerine şakırtılı silleler, yumruklar indirmeğe başlamıştı. Etem efendi, alta bu gürültülü patırtılı dayığı yerken, çırpınıyor, kurtulmağa cabalıyor «Aman Allah!.. meded!.. yandım!..» diye avazı çıktığı kadar bağırdı.

Entarili hırsız, hızını alıncaya kadar, Etem efendiyi eşek sudan gelinciye kadar dövdükten sonra omuzlarından tutarak sürükledi, arkasına son ve hepsinden firaklı bir tekme daha yerleştirdikten sonra sokağa attı.

Kadın hâlâ dışarıda bekliyor, eve giremiyordu. Kurtarıcısının pek acıklı bir halde kapıya bırakıldığını görünce şaşırıldı:

— Nasıl oldu beyefendi? dedi. İnşallah şu alçağı bir temiz dövdünüz!..

Etem efendi, elleriyle kalçalarını ovuşturuyordu, berbatı:

— Nerdeee!.. Hanımefendi. Diye inledi. Alçak herif eşkıya mıdır, nedir? Beni de pestile çevirdi. Gerçi hani pek dayak yemiş sayılmam ama yine de aramızda epeyi mıcadele oldu sayılır.

— Vah, vah siz de sıkıntı çektiniz. Böyle olacağını bilseydim..

— Neyse, durmağa gelmez hanımefendi; herif kaçmağa yeltenmeden hemen bir polis çağırıp şunu teslim etmeğe bakalım.

Kadın, ümitsiz, bitkindi:

— Ah beyefendi, polis o alçağa bir şey yapabilseydi sizi bu kadar sıkıntıya sokarmıydı?

— Neden hanımefendi? Polis böyle adı heriflerden mi korkacak?

— Hayır öyle değil efendim. Kanun nizam böyleymiş. Polis «Biz karı koca işine karışamayız.» diyor dal..

— Ne dediniz? Bu adam kocanız mı? Pe ki beni neye işe karıştırıp başımı belâya sokunuz öyleyse?..

Kadın mahcup mahcup açıkladı:

— Ah beyefendi. Kocam ikide bir beni döver. Karı kocayız diye kimse yardımına gelmez. Dayak yemekten bıktım. Pencereden sizi

Kadın — Dost ile âşık arasında ne fark vardır?..
Erkek — Dost, ziyaretlerini gündüz, âşık ise gece yapar!

güçlü kuvvetli görünce aklıma bir kurnazlık geldi. «Şu adamın kocam olduğunu saklıyorum da bu beye hırsız diyeyim ve içeri daldırıp ona bir temiz dayak attırayım.» demiştim.. Ama..

Etem efendinin ayakları iyice suya ermişti:

— Ama evdeki hesap çarşıya uymadı değil mi kadın?.. Allah belâmi versin kadınefendi, şey yani hanımefendi!..

Diyecek yerinden doğruldu; ne olur ne olmaz, adam hiddetini daha tam alamadı ise yeni bir fasla daha başlar korkusuyla hızla oradan uzaklaştı.

Ağustos Böceği

Veraset

— Öğretmeni bizim oğlandan şikâyetçi; toplama işlemini bir türlü öğrenemiyormuş; hep toptamdan fazla çıkarıyormuş.

— Evde siz de çocuğa yardım etseniz; sizin mesleğiniz nedir?

— Lokanta garsonuyum.

— O halde iş değişti; çocuğa hiç yardım etmeyin; hattâ o ders çalışırken, mümkün olduğu kadar kendisinden uzak durun.

— Bacak kadar boyuna bak da öyle betelen, İtti. hatçoğlu İttihatçı!
— Babandır senin!

Aradaki fark

SEÇİLMİŞ FIKRALAR:

Avda

Cevat Bey; sabahtanberi av peşinde dolaşmış, gecenin bastırıldığını farkına varmamıştı. Şehre dönemiyeceğini anlayınca kapağı yakındaki bir köye attı; orada geceliyecekti. Köylülerden birinin evine misafir oldu. Yalnız, yatması için kendisine gösterilen oda hayli pisti, üstelik alt kattan dayanılmaz derecede kötü kokular, acaip homurdanmalar yükseliyordu. Cevat Bey ev sahibine sordu:

— Bu kokular, sesler nedir Allah aşkına?

— Aşağıdaki hayvanlardan olmalı.

— Alt katta hayvanlar mı var?

— He ya.

— Yahu hiç adamların bu kadar yakına hayvanlar konur mu? Çok zararlı bir şey bu.

— Niye zararlı olacaktı beyim? Yirmi senedir bu odada adamlar yatar, çok şükür hayvanlardan hiçbirine birşeycikler olmadı.

Merak

Sanık — Efendim, avukat tutmuştum; fakat adamcağız tam bugün hastalanmış. Mahkememi bir hafta sonraya bırakmanızı rica ediyorum.

Yargıç — Yahu seni yolda bir adamın cebine elini sokmuşken bizzat polis görüp yakalamış. Hal böyleyken avukatın senin lehinde ne bulup da ne söyleyecek?

Sanık — Vallahi reis bey ben de zaten bunu çok merak ettiğim için mahkemenin geri bırakılmasını istiyorum.

Dilbilgisi imtihanında

— Söyle bakalım oğlum; etken nedir, edilgen nedir?

— !.....

— Bak biraz açayım; meselâ arkadaşın sana bir tokat atsa ne olur?

— !.....

— Etken olur değil mi? Peki tokat atan arkadaşın etken olduğuna göre sen ne olursun?

— Ben de etken olurum efendim.

— Sen nasıl etken olursun canım? Düşünsene biraz.

— Tabii etken olurum hocam. Arkadaşım bana tokat atarken benim elim armut devşirmiyor ya, ben de ona tokat atarım.

Alışkanlık

Sakallı Celâl Bey; mucizeye inanmıyordu. Arkadaşı, ona hayatta mucizeye benzer şeylerin pek çok olduğunu ispatlamak niyetindeydi. Şöyle konuştular:

— Bak Celâl Bey, sana bir misal vereyim. Hattâ bunu geçenlerde bütün gazeteler de yazdılar. Adamın biri üçüncü katta dam aktarıyormuş, birden muvazenesini kaybetmiş; damdan aşağı düşmüş. Fakat alttan pamuk yüklü bir kamyon geçiyormuş, tam onun üstüne düşmesin mi? Şimdi buna mucize denmez de ne denir söyle bakalım?

— Neden mucize derseniz? Buna bal gibi talih derler.

— Ama dur; daha bitmedi. Aynı adam başka bir seferinde de yeni yapılan bir apartmanın pencere tahtalarını takarken ikinci kattan düşmüş; bu sefer de yeni kazılmış bir toprak yığınına rastlamış; tabii burnu bile kanamadan kurtulmuş. Ya buna ne dersin?

— Tesadüf!..

— Dahası vaaar.. Yine aynı adam başka bir seferinde dört katlı bir apartmanın çatısından bir karpuz sergisinin üstüne düşmesin mi? Ufak telek berelenmekten başka hiçbir şey olmamış. Buna da talih, tesadüf mü diyeceksin?

Sakallı Celâl'in tepesi atmıştı:

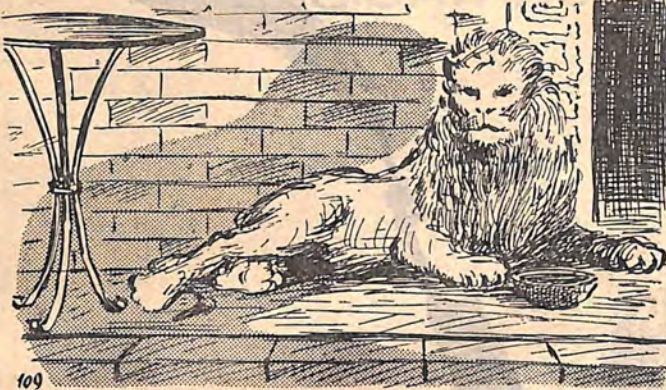
— Yok hayır; demiyeceğim, cevabını verdi. Belli ki bu keratanınki sadece alışkanlık!..

TARASKONLU TARTAREN

Alphonse Daudet'den
Resimleyen:

BULEN
SEREN

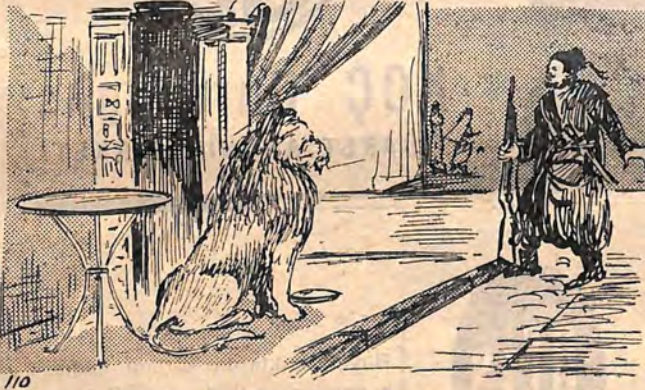
109

109 Tartaren güneye doğru giden arabada, taa Milianah'a gelinceye kadar, iki gün sarsıntılar içinde sıkıntı ile bocalamış, kirlarda, yol kenarlarında bir aslanın müthiş gölgesini görebilmek için vaktini gözleri açık geçirmiş, hülâsa Milianah'a geldiği vakit mükemmel bir istirahat hâkimiyetindeydi. Doğrusunu söylemek lâzımsa Bombonnel ile olan karşılaşmasından beri, silâhlarına, kılık kıyafetine, fesine alayla bakan arabadaki yolcuların arasında bir hayli de sıkılmıştı. Bombonnel'in söyledikleri sahiden doğrusa, sahiden buralarda aslan yoksa?..

112

112 Bunu gören zenciler ise, bir hırsız karşısında bulunduklarını zannederek, müthiş sopaları ile Tartaren'e saldırıverdiler. Her şey bir anda olmuştu. Dehşetli itişmeler, kıyasıya vuran zenciler, haykaran kadınlar, manzarayı kahkahalarla seyreden sokak çocukları... İhtiyar bir kunduracı, dükkânından haykıırıyordu: «Sulh hâkimine! Sulh hâkimine!» diye. Kör aslan bile görmiyen gözlerini etrafta dolaştırarak birkaç defa homurdanmıştı. Zavallı Tartaren yerlerde debelenip duruyordu. Bu sırada kalabalığı yararak dağıtan bir adam bellirdi.

110

110 Bunları düşünerek dalgın dalgın şehrin sokaklarında ilerliyordu ki, birdenbire, bir yolu döndüğünde, kahramanımız kendisini bir... Bilin bakalım ne?.. Evet, bir aslanın karşısında buldu. Arka ayakları üzerinde şahane oturmuş, kızıl yelesi güneşte parlayarak, bir kahvenin kapısında bekliyen gösterişli bir aslan! Taraskonlu geriye sıçrayarak «Bir de burada aslan yok diyorlardı...» diye haykırdı. Bu haykırmayı işiten aslan başını eğdi ve oturduğu kaldırımın üzerindeki tahta bir çanağı ağzına alarak şaşkın Tartaren'e doğru uzattı...

113

113 Zencileri durdurmuş, kadınları uzaklaştırmış, çocukları dağıtmıştı bu adam. Tartaren'i kaldırıp üstünü başını süpürmüş ve onu dinlenmesi için bir kıyıya oturtmuştu. Saf Tartaren ezilen kaburgalarını uğuşturarak kurtarıcısına baktı. «Aman yarabbi! Siz ha, sevgili prens?» «Evet kahraman dostum, ben... Mektubumuzu alırmaz Behiye'yi kardeşine emanet ederek bir araba tuttum, elli saatlik yolu dört nala aştım ve sizi şu haydutların elinden kurtarmak için tam zamanında yetiştim!» Tartaren hiçbir ağrısına aldırış etmiyerek tonbul kollarını prensin boynuna dolamıştı bile...

111

111 Yoldan geçen bir arap bu çanağı bir mangır attı, aslan kuyruğunu salladı... Tartaren her şeyi anlamıştı. Terbiye edilmiş bu zavallı, kör hayvanın dilencilikle vazifelendirilmesini gönlü kabul etmemişti. Ve bakınca, elleri sopalı iki zencinin bu aslanı dilendiren insanlar olduğunu hemen anladı. Kam sanki damarlarında donmuştu, ya da kaynıyordu. Gök gürültüsüne benzeyen bir sesle «Alçaklar! Bu asıl hayvanı aşağılamak hab» diye bağırdı ve aslanın üzerine atılarak pis tahta çanağı o şahane dişlerin arasından âdeta kopardı.

114

114 Prens, terbiye edilmiş bu aslanın bir hayır cemiyeti adına para topladığını, yani şahane hayvanın şerefli bir işle meşgul bulunduğunu da anlatınca Tartaren acılarını unutmakla kalmamış, üstelik yanlış davranışından ötürü mahcup bile olmuştu. Fakat düşününce bu olaydan da ümitli bir neticeye varmasını bilmişti. «Her neyse, demek bu havalide aslan var. Mösyö Bombonnel'in kulakları çınlasın!» Prens «Vardır demek de söz mü, dedi, hemen yarından itibaren vadiye iner ve nice aslanlar, hakiki vahşi aslanlar görürüz...» (Devamı var)

İŞTE ARADIĞINIZ KARBON KÂĞIDI

Buro Sekreter Ofis

KISMET REKLAM

KOÇ Burroughs
TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

BÜRO 139

En iyi keten sellülozundan ve hususî evsafı haiz boyalardan mamûldür. 1-6 kopyalı yazılarınız için idealdir. Yalnız siyah, mavi ve mor renkleri vardır. Sırtlıdır, yazılarınızı keskin hatlarla ve net olarak çıkarır çok uzun ömürlüdür.

OFİS

Büyük miktarda karbon kağıdı kullanılan yerlerde ucuz fiatı ve kalitesiyle ciddi tasarruf sağlar. Yalnız siyah renkte sırtlı ve sırtsız olarak imâl edilmektedir. Ayrıca kurşun kalem tipi vardır. Faturalar, tutanaklar, makbuz v.s. için elverişlidir.

SEKRETER

12 kopyalık yazılarınız için istenilen incelikte ve hassasiyettedir. Yalnız siyah renkte olup sırtlı ve sırtsız tipleri vardır. Aynı anda çok kopya vermesi zaman bakımından büro işlerinizde tasarruf sağlar.

Bütün karbon kağıtlarımız elleri kırletmez, kopyaları okunaklıdır.

Daktilo, hesap, muhasebe, adres, çek, kasa ve telemprimör makineleri ile işçi ve bekçi kontrol saatleri v.s., için çeşitli ebat ve renklerde şeritler .. BÜRO - SEKRETER - OFİS

ve diğer KOÇ - BURROUGHS mamûlleri (One timê karbon kâğıdı, teleks bandları, taş karbon, el temizleyicileri, merdane temizleyicisi, teksir mürekkep ve kâğıtları, ıstampa, numarator ve Skrip mürekkepleri .)

(Kismet: 446—91)

Komşunun Tavuğu!

GENÇ karı-koca, lüks gazinonun uygun bir yerinde buldukları masaya oturmuşlar, yemek listesini gözden geçiriyorlardı.

Bir aralık gözlerini listeden kaldıran Aylâ, kocası Necdet'in listeyi bırakıp omuzunun üstündeki bir şeye baktığını farketti. Başını geriye çevirdi, arkasındaki masada sarışın, mavi gözlü çok boyalı bir kadının yanındaki erkekle sakın sakın oturduğunu gördü.

Gözlerini hâlâ o sarışın kadından ayırmayan kocasına alaylı bir tavırla:

— Çok güzel, çok lüks gazino değil mi?

Diye sordu. Necdet, istifini bozmadan başını sallamakla cevap verdi.

Aylâ öfkeli bir sesle:

— Necdet, dedi. Bu çok pahalı ve sözüm ona lüks gazinoya ne diye geldik sanki!

Necdet, kendini toparladı:

— Şey karıcığım.. Biliyorsun ki bu gece evliliğimizin yıldönümü, bu mesut geceyi kutlamak için birkaç lira harcamamız gerek.. Ve sözünü bitirince yine, o frapan renkli dekolte elbisesinden dolgun göğüsleri taştan sarışın kadına bakmaya devam etti.

Aylâ'nın sabrı tükenmişti:

— Bu gece evliliğimizin yıldönümü olduğunu bildiğin için mi gözlerin hep onda?

— Kimi kastediyorsun?

— Şu arkamızdaki masada oturan sarışın kadını... Buraya oturduğumuz andan beri, yiyecekmiş gibi hep ona bakıyordun.

Necdet kısa bir şaşkınlıktan sonra:

— Aylâcığım, biliyorsun ki ben ressamım, mesleğim için icabı olarak bilhassa tipik bulduğum yüzlere öyle dikkatli, dikkatli bakarım...

— Evet... Belli!..

— Canın kavga etmek mi istiyor?

— Asıl kavga çıkarmak isteyen sen...

— Öyleyse haydi kalk buradan gidelim, zaten garsonun da geldiği yok...

— Peki, gidelim..

Masadan kalktılar, kapıya doğru giderlerken Necdet bir arkadaşıyla karşılaştı. Onunla konuşmaya daldığını gören Aylâ ilerledi. Vestiyerin önüne gelince durdu, kocasını beklemeye başladı. Birdenbire kulağına sinirli bir kadının sesi geldi. Başını çevirince o sarışın kadının yanındaki erkekle münakaşa ede ede geldiğini gördü.

Sarışın kadınla erkeğin arasında şöyle bir konuşma oluyordu:

«— Madem ki başkalarına bakacaktın ne diye beni yanına alıp buraya getirdin?»

Erkek:

«— Başkaları dediğin kim?..»

«— Yanımdaki masada oturan o gri elbiseli siyah saçlı esmer kadın.. Benim gözümde bir şey kaçmaz, ona öyle hayran bakıyordun ki. Onun benden fazla nesi var sanki?..»

Erkeğin kızdığı belli oluyordu:

«— Nesil fazla, söyleyim mi?.. Bir kere ağır başlı, kibar giyimli, öyle senin gibi rüktüş değil.. Sana yüz defa söyledim, bu kadar açık saçık giyinme diye.. Hiç lâf dinlediğin yok ki..»

Aylâ, sarışın kadının yanındaki erkeğe ne cevap verdiğini dinleyemedi. O sırada yanına gelen kocasının koluna girerek âdeta sürüklercesine tekrar gazinoya soktu.

Masaya otururlarken Necdet sordu:

— Ne o fikrini mi değiştirdin?

— Evet canım..

— Peki, ya o sarışın kadına bir daha bakarsam?..

Aylâ içini çekti, sonra gülümseyerek:

— Ne yapayım, dedi, erkekler böyle!..

Selâmi Yurdatap

— Evet canım, beni ne kadar giydirirsen o kadar soyunurum!

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİYATI:
Kapak içi, santimi 20 lira,
iç sayfalar 30 liradır.

©
Bu gazete Basın ahlak yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

©
Fiyatı : 100 kuruştur.

Aziz Nesin

Yeni Romanını

AKBABA

İçin yazdı

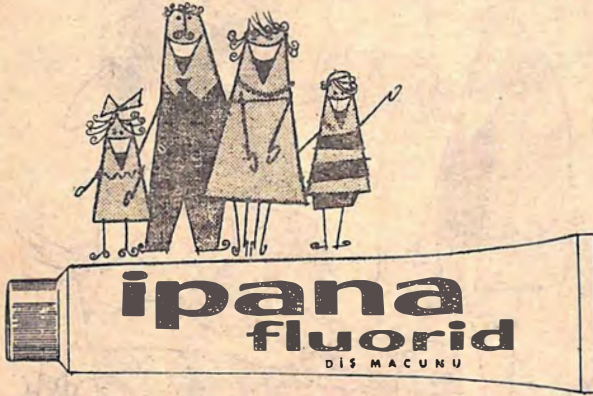
Aziz Nesin

diyor ki :

Bu roman en güzel
romanımdır

Aziz Nesin'in bu sosyal hiciv romanına gelecek sayımızda başlıyoruz.

Florürlü diş macunu

Diş etlerini kuvvetlendirir.
Diş minelerini sertleştirir.
Çürümeleri önler.

(Radar Reklâm: 17—93)

PALAVRA yarışı

Sûratlı tren!

Biri İngiliz, diğeri Amerikalı iki palavracı gar gazinosunda oturmuş sùratlı trenlerden konuşuyorlardı. İngiliz:

— İngiltere'de öyle sùratlı trenlerimiz var ki, düşün, Londra'dan Manchester yolunu iki saatte katediyorlar..

Deyince Amerikalı dudak bük-tü:

— Buna tren mi diyorsunuz, bizimkilerin yanında kaplumbağa kalır onlar.. Ben bir gün New-York'tan trene binerken arkadaşım olan istasyon şefinin yanğıını okşayım dedim, tren o kadar sùratlı hareket ediyordu ki elimi Chicago'nun istasyon şefinin yanğıında buldum!

İhsan Arat

Edirnekapı — Savaklar
Cebecibaşı cad. No. 14 — İST.

Kafadarlar

İki arkadaş yolda giderlerken konuşuyorlardı.

Şişman olanı dedi ki:

— Bizim memlekette denizler o kadar sığdır ki en kısa boylu insan girse dizlerine kadar ancak gelir, dedi.

Diğeri lâfa karıştı:

— Bizim tarafta da öyle uzun insanlar vardır ki en derin denize girip balığı eliyle tutar, güneşte pişirip yer dedi.

İsmail Yanklar

Şehre Küstü Mah. No. 7
Bursa

Cici

— Erkeklerin bacaklarına bakmasından gece sokağa çıkmaz oldum... Bari siyah çorap giyeyim!

Orijinal cevap

Gazeteci yüz yaşına gelmiş bir adamla röportaj yapıyordu;

— Asırlık ömrünüzü neye borçlusunuz? diye sordu.

İhtiyar dişsiz ağzı içinde mırıldandı:

— En çok 1865'de doğmuş olmama borçluyum...

REKLÂMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 6221—92)

OMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR

Her ay
75 Öğrenciye
2 Sene müddet ile
250 Lira Burs

ÇEŞİTLİ PARA İKRAMIYELERİ

VB

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın: 4610—A—2611—90)

Milletler Gülüyor

— Çok güzel yüzük ama öbür dokuz parmağım çıplak mı kalacak?

İskoçyalı milyoner

İskoçyalı milyarderlerden birinin servetine layık bir arabası, bir de şoförü vardı. Bir gün şoförünün ufak bir araba satın aldığını gördü. O'nu tebrik etti sonra da:

— Düşündüm, dedi, arabamı satmaya karar verdim!.. Artık beni kendi arabamla gezdirirsin!..

Ya ötekiler

Adamın biri köyün içinden bir sürü insanın koşarak geçtiğini görünce, yanındakilere:

— Niçin bu kadar hızlı koşuyor bu adamlar? diye sorar.

— Gayet basit der ötekiler, birinciye mükâfat verilecek te...

— Birinciye anladım ama der adam, ötekiler niçin koşuyorlar?

Cins köpek

Adamın biri, yanında çok güzel, iri, sarı bir köpek dolaşıyordu! Yolda arkadaşına rastladı. Adamcağın hayretten ağzı bir karış açık kaldı:

— Ne kocaman köpeğin var, öyle senin? dedi.

— Hiç sorma bu köpektan çektiğimi, önüne gelen köpekleri yiyor!

— Nasıl, köpekleri mi yiyor, dedin? Yoksa?

— Hayır, hayır, sahiden yiyor!

— Ama bu imkânsız bir şey!

— Seni temin ederim.

Bu işe pek akli yatmayan adam, bir ufak köpek bulup getirdi. Hakikaten büyük köpek onu bir nefeste yuttu.

— Hiç böyle şey görmemiştin, dedi adam, bir arkadaşımın, altı tane buldog köpeği var bir de onlarla karşılaşsın bakalım!..

N'olacak?

Olan oldu ve altı buldog birkaç dakika içinde sarı köpeğin ağzında kayboldular.

Bu işin aslını öğrenmeğe karar veren adam oniki tane köpek getirdi. İki dakikada onlardan da ortada bir şey kalmadı.

— Korkunç bir hayvan bu senin köpek! Nerele bu hayvan?

— Söyliyeyim, onu bana Afrika'dan yolladılar. Şimdi de güzel ama, onu bir yelesi varken görseydin!

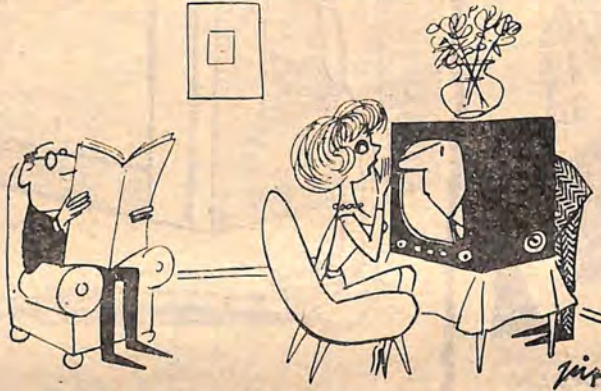
Erkek güzeli

Cassis şehrinin erkek güzeli, Belediye Gazinosunda yapılan bir toplantıda seçilecekti...

Kadınlardan kurulu jüri aralarında fiskos ederken, kuliste de erkekler adalelerini kuvvetlendirecek hareketler yapıyorlardı. Birden kemikli vücuduna iyi oturmayan beyaz, ufak mayosuyla biri çıkıp geldi. Seçimi düzenleyen heyete yarışmaya girmek istediğini söyledi. İdarecilerden biri:

— Olamaz, olamaz? diye bağırıldı. Hem şöyle bir etrafına bak-sana, bu müsabakaya ne sıfatla girebilirsin?

— Ne sıfatla mı? diye tekrarladı zavıf adam. Hay Allah yoksa beni tanımadınız mı? Geçen senenin birincisiyim, inanmazsanız jüriye sorun, beni çok yakından tanırlar!..

— Bizimki gözlük kullanmaya başladı, burada buluşamayız artık!

Arzu

Tezgâhtar kız, renk, renk çorapların önünde bir aşağı, bir yukarı dolaşan adama sordu:

— Ne arzu ediyorsunuz mösyö?

Adam:

— Ne mi arzu ediyorum Madmazel? dedi. Ah! Bir bilseniz! Sizi kollarıma almak, çok ama çok uzaklara götürmek, sizi çul-gınca, ihtirasla sevmek, küçük bir kraliçe yapmak... İhtiyacım olan şeye gelince, bir çift çorap!

— Hiii, belli sevgilim, belli... Baharın geldiği öptüşlerinden belli!

Peşin

Broadway'de dansözlerinin güzelliği, körpeğiyle tanınmış bir kabarenin müdürünün yanına genç bir adam girer; kendini takdim eder:

— Masörüm der. Eğer kabul ederseniz on yedi kızıma elli dolara masaj yapmaya hazırım!

Müdür hemen atılır:

— Bir şartla, parayı peşin vereceksiniz!..

— Garson, beye bir sigara tablası getir.

İdeal erkek

Tatilden dönen Jacqueline, Lisette'e hâtıralarını anlatıyordu.

— Öyle harika bir şey oldu ki cıcım tasavvur edemezsin! Dağda, bir an bile düşünmeden evlenebileceğim mükemmel bir erkeğe rastladım!

— Peki niçin evlenmedin?

— Şey! Eskilerden söz açılınca, altı sene evvel evlendiğimin farkına vardık.

Kabahatten büyük özür! Saray soytarı, bir gün Kral'ın huzurundayken:

— Acaba Majesteleri, özürün, bazı hallerde kabahatten daha berbat olduğunu biliyorlar mı?.. dedi.

— İmkânsız! dedi Kral. Eğer bana söylediğini ispatlarsan seni mükâfatlandırırım.

Birkaç saat sonra soytarı Kral'ın kaba etlerine bir tokat attı ve hemen:

— Çok affedersiniz Majeste diye özür diledi. Kraliçe hazretleri zannettim de...

Mektup

Genç adam sevgilisine şöyle yazıyordu:

«Canım Chantal'ciğim, Unutmak korkunç!.. Geçen akşam evlenme teklifime evet mi yoksa hayır mı dediğini bir türlü hatırlıyamıyorum.»

Genç kızmın cevabı:

«Sevgili Patrich, Bana yazmakla ne iyi ettin bir bilsen? Geçen akşam kimin evlenme teklifine hayır dediğimi bir türlü hatırlıyamıyordum!..»

Tedbir

Evinin bahçesinde çiçek ekliyordu, yanına gelen yeni komşusu sordu:

— Tohumları niçin o kadar derine dikiyorsunuz?..

— Bunlar karanfil tohumları da, tam 50 santim derine dikiyorum?..

— Ama bu derinlikte tohumlar gelişmez ki!

— Olabilir, ama güvercinler de hiç olmazsa onları yiyemez!..

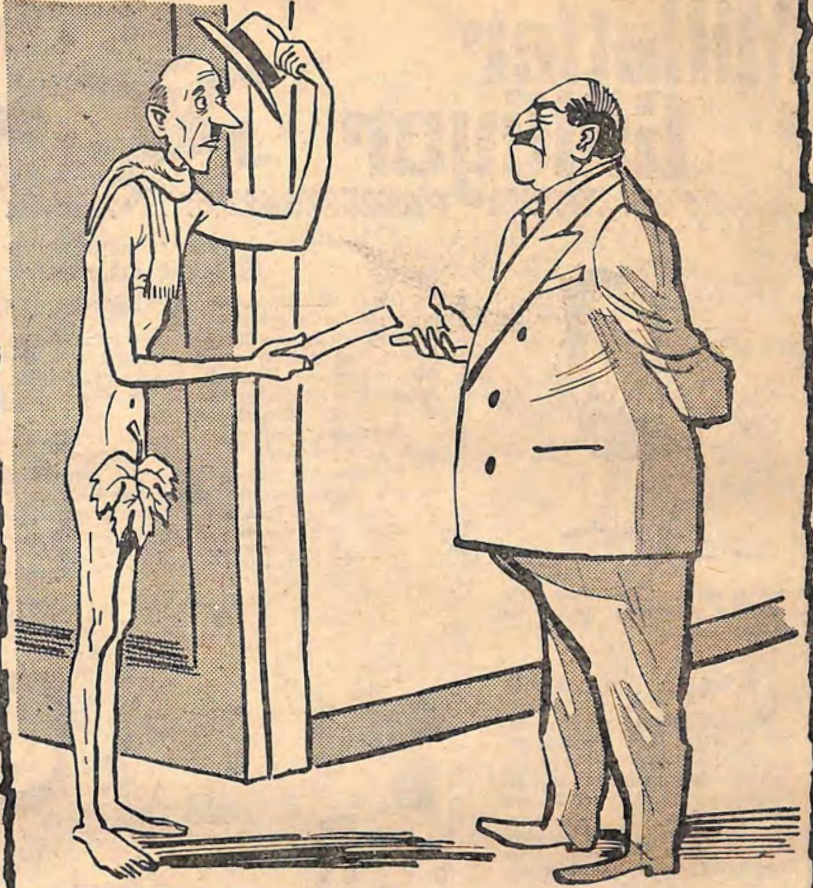
DÜNYA AYNISI Karikatürleri

-DEMEK HİZMETÇİNİZ ÇIKTI...
PEKİYİ MÜCEVHERLERİNİZİ
KİM PARLATIYOR ŞİMDİ ?

-PARAM YOK.. AMA İSTERSEN
ÇOK ZENGİN BİR ARKADAŞIMA
TAVSİYE KARTI VERİYİM ...

-İŞTE MAKBUZ EFENDİM, BÜTÜN
VERGİ BORÇLARIMI ÖDEDİM !

-APTAL, NİYE BUGÜN GELDİN ? SA-
NA YARIN İÇİN SÖZ VERMİŞTİM !..

-ÜÇ SAATTİR SENİ BURADA BEKLİYORUM...
-ÜÇ SAAT MI ?.. VAH VAH, BİLSEYDİM BİRAZ
DAHA GEC GELİRDİM !..

Bu yılın 2 inci çekilişinde

BİR MİLYON
liralık ikramiyeler

5 adet

100.000 LİRA

5 adet

50.000 LİRA

15 adet.....	5.000 lira
200 adet.....	500 lira
750 adet.....	100 lira

SON PARA YATIRMA GÜNÜ: 21 MAYIS

YAPI VE KREDİ BANKASI

Aklalala

-BUGÜN ÇOK GÜZELSİN... PUDRANI MI DEĞİŞTİRDİN?

-DÜŞKÜN KADINLARA YARDIM...
-PEKİYİ, BU GECE YALNIZ ONLAR
İÇİN ÇALIŞACAĞIM...

-BAK SEVGİLİM, AŞKIMIZ GİTTİKÇE BÜYÜYOR...